

Sak 1 c Sakliste

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

1. Åpning og konstituering

- a. Åpning
- b. Godkjenning av innkalling
- c. Godkjenning av sakliste
- d. Opprop og godkjenning av representanter
- e. Valg av landsmøtefunksjonærer
 - i. Dirigenter
 - ii. Sekretærer
- f. Godkjenning av forretningsorden
- g. Valg av redaksjonskomite(er)
- h. Valg av protokollunderskrivere

2. Meldinger

- a. Styrets melding 2015 og 2016
- c. Kontrollkomiteens innstilling
- d. Åsane Folkehøgskole
- e. Orienteringer fra institusjoner og samarbeidspartnere
 - i. FORUT
 - ii. Juvente
 - iii. Juba

3. Regnskap

- a. IOGT i Norge sitt regnskap for 2015
- b. IOGT i Norge sitt regnskap for 2016
- c. Revisors beretning
- d. Regnskap Åsane Folkehøgskole

4. Forslag til landsmøtet

- a. Forslag til nytt navn for IOGT
- b. Endring av § 1-2 Medlemskap om krav til betalt kontingent for å ha medlemsrettigheter
- c. Endring av § 7-1 Kontingenter om stryking av medlemskap om kontingenten ikke er betalt i løpet av året
- d. Endring av § 7-5 om bevilgninger
- e. Endring av § 7-6 om Utviklingsfondet
- f. Endring av § 7-7 om fast eiendom
- g. Avvikle landsstyret, utvide antallet representanter i sentralstyret
- h. Nytt nav på IOGT. Fra Rechabs Minde
- i. Forslag fra Bangsund om vedtektsendring, valg av vara for ansattes representant
- j. Instruks for valgkomitèen.

5. Åsane folkehøgskole

6. Arbeidsplan 2017-2019

7. Kontingent for neste periode

Sak 1 c Sakliste

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

8. Budsjett 2018 og 2019

9. Valg

- a. Valg av sentralstyre
- b. Valg av komiteer
 - i. Kontrollkomite
 - ii. Valgkomite
- c. Valg av revisor

10. Resolusjoner

11. Avslutning

Sak 1 f Godkjenning av forretningsordenen for landsmøter i IOGT

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

1. MØTELEDELSE

Landsmøtet velger 2 dirigenter som har ansvaret for at forretningsordenen blir holdt. Dirigenten har rett til å uttale seg om, og avgjøre alle spørsmål som angår møtets forretningsorden innenfor rammene av denne.

Dersom et medlem ikke holder seg til det spørsmålet som er under behandling, kommer med upassende eller fornærmelige uttrykk eller mistenkeliggjør beveggrunnene til en annen taler, skal dirigenten påtale dette, og hvis der gjentar seg, ta ordet fra taleren.

2. DEBATT

Talere tegner seg til debatt ved håndsopprekning. Når talerne som har tegnet seg har hatt ordet erklærer dirigenten debatten for avsluttet.

Dirigenten kan foreslå begrensninger i taletiden, samt strek i debatten. Etter at strek er satt kan ikke nye forslag fremmes.

Replikker skal holdes innenfor ett minutt.

Bifalls- og mishagsyttringer er ikke tillatt.

3. FORSLAG

Alle medlemmer i IOGT har tale- og forslagsrett på landsmøtet.

Alle forslag skal fremmes skriftlig. Om forslagsstiller selv ikke presenterer forslaget skal møteleder lese opp forslaget. Skjema for forslag ligger blant sakspapirene.

Forslag som bare vedrører møtets forretningsorden, utsettingsforslag o.l. kan settes frem muntlig.

Det kan fremmes endringsforslag til alle saker som er oppe på landsmøtet, men for vedtekter kan det kun fremmes alternative forslag til de som foreligger.

Det kan ikke fremmes forslag til andre deler av vedtektene.

4. AVSTEMMING

Foreligger det i en sak flere forslag, skal dirigenten sette hvert av dem under avstemning i logisk rekkefølge. Voteringsordningen må være oppgitt og godtatt på forhånd.

Er det fremmet forslag om utsetting skal dette settes under votering først.

Avstemming foregår ved håndsopprekning. Stemmeskilt skal brukes. Hvis en eller flere krever det skal valgene foregå skriftlig. Personvalg der det er mer enn en kandidat foretas ved skriftlig votering. Det skal stemmes samlet på de kandidater som skal velges til samme verv. Det kan stemmes på inntil det antallet kandidater som skal velges.

Sak 1 f Godkjenning av forretningsorden for landsmøter i IOGT

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

5. VEDTAK

Landsmøtet fatter sine vedtak med alminnelig flertall av de avgitte godkjente stemmene, bortsett fra vedtektsendringer som krever minst 2/3 flertall.

6. PROTOKOLL

I protokollen innføres forslag, avstemninger, vedtak som gjøres og liste over de som har deltatt i debatten. Når protokollførerene har skrevet ferdig protokollen går de to valgte protokollunderskriverne gjennom protokollen før den sendes ut til organisasjonen.

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

Innledning

IOGTs visjon er at mennesker over hele verden får leve frie og meningsfylte liv uten at alkohol og andre rusmidler hindrer dette.

Arbeidsplanen for denne perioden har hatt som strategisk mål å gjøre IOGT til en mer synlig samfunnsaktør. I planen ble det fokusert på tre satsningsområder – tryggere uteliv, bevissthet rundt alkoholkultur og arbeid for utsatte grupper.

1. Tryggere uteliv

Tryggere Uteliv (fra 2017 Trygge lokalsamfunn) er vårt hovedprosjekt på det politiske området. De siste årene har vi arbeidet mye mot utelivsfylla, både for å påvirke opinionen og politikere. Bakgrunnen for dette arbeidet er forskning som viser at 8 av 10 voldstilfeller er rusrelaterte, og at mye av volden skjer enten inne, eller i nærheten av skjenkestedene. I perioden har vi fortsatt dette arbeidet, men også hatt et sterkere fokus på forebygging av vold, skader og omsorgssvikt som følge av et for høyt bruk av rusmidler også på andre arenaer.

Hovedmålet er å redusere vold, skader og omsorgssvikt som følge av et for høyt bruk av rusmidler i samfunnet.

Standarbeid/postkortkampanje

I 2015 gjennomførte vi 40 stands rundt om i landet profilert med Tryggere uteliv hvor vi oppfordret folk til å underskrive postkort for en ansvarlig alkoholpolitikk. Til sammen ble det samlet inn 4190 signaturer på disse standene. Aksjonene fikk god dekning av lokal presse og ga en verdifull anledning å snakke med publikum om ruspolitiske virkemidler og forebygging.

Arbeid mot lokale og sentrale medier

Vi har jobbet for å øke synligheten i lokale medier, særlig gjennom leserinnlegg. I tilknytning til valgkampen i 2015 fikk vi på trykk rundt 30 saker. Som ledd i arbeidet med å styrke det lokale arbeidet arrangerte IOGT et sentralt kurs for lokale ruspolitiske talspersoner i organisasjonen i mars 2016. Kurset samlet 30 deltakere fra hele landet. Hovedfokus på dette kurset var hvordan komme i dialog med lokale politikere og hvordan fronte alkoholpolitiske standpunkt og budskap i lokale medier. Et nytt kurs ble holdt i mars 2017 med 28 deltakere. I 2016 og så langt i 2017 har vi hatt 275 IOGT-relaterte artikler i norske medier. I tillegg kommer radio-intervjuer og 10 saker om Sammen-sentra.

Lokale alkoholpolitiske møter

Høsten 2015 gjennomførte vi 10 større alkoholpolitiske møter i Bergen, Ålesund, Namsos, Drammen, Kristiansand, Tromsø, Bodø, Haugesund, Fredrikstad og Oslo. Våren 2016 fortsatte vi med møter i Midt-Troms, Tønsberg, Skien og Molde. Møtene har blitt planlagt og gjennomført gjennom samarbeid mellom vår politiske rådgiver og IOGT-kontakter rundt om i landet, og annonsert som et samarbeid med Actis. På møtene har representanter for lokalt politi snakket om den lokale situasjonen når det gjelder vold og alkohol, voldsutviklingen og det forebyggende arbeidet. Vi har hatt forskere fra SIRUS/FHI som har fortalt hva forskningen sier om sammenhengen mellom alkohol og vold og om effekten av de alkoholpolitiske virkemidlene kommunene har til rådighet. En representant for IOGT, som regel IOGTs generalsekretær Cecilie Widnes eller politisk rådgiver Roald Heggernes har innledet om IOGTs anbefalinger til kommunepolitikere:

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

- Reduserte skjenketider
- Bedre samarbeid mellom politi, næring og kommune.
- Bedre opplæring av kontrollører og serveringspersonale
- Flere kontroller på «riktige» tidspunkt

Møtene har blitt avsluttet med en paneldebatt med lokale politikere. På hvert av møtene har det vært representanter fra 5-7 partier og de nyvalgte politikerne har gitt meget gode tilbakemeldinger på møteopplegget med de faglige innledningene som de oppfattet som meget nyttig når det gjaldt kommende debatter i kommunestyrene om skjenkepolitikken.

Dialogmøter med lokalpolitikere

Vi har hatt møter med lokale representanter fra Krf i Tromsø, Trondheim, Drammen, Fredrikstad, Haugesund, Stavanger og Oslo. Krf ble valgt fordi de som regel står oss nært i politikken, og det er derfor viktig at de er oppdatert på våre synspunkter. Fra IOGTs side deltok lokale medlemmer/talspersoner sammen med sentral prosjektleder.

Lokale forebyggingskonferanser

Som følge av endringen i vinkling i det politiske arbeidet mot forebygging av vold også på andre arenaer i utelivet hadde vi høsten 2016 fem større forebyggingskonferanser i Trondheim, Bergen, Stavanger, Oslo og Sandefjord. Disse samlet fra 70 til 40 deltakere – fra politiske partier, andre organisasjoner og kommunenes administrasjon. På alle konferansene har vi hatt med oss dyktige fagfolk som forelesere som generalsekretær i Den Norske Legeforening Geir Riise, generalsekretær i Actis Mina Gerhardsen, representanter fra Narkotikapolitiforeningen som har innledet om dopingbruk og IOGTs generalsekretær Cecilie Widnes om viktigheten av et effektivt forebyggende arbeid. Konferansene har bidratt til å synliggjøre IOGT som en seriøs og aktuell aktør i det lokalpolitiske arbeidet. I 2017 har vi videreført dette med konferanser i flere nye byer.

Opinionsundersøkelse

I forbindelse med de nevnte forebyggingskonferansene gjennomførte IOGT en egen spørreundersøkelse i Trondheim, Bergen og Stavanger i regi av TNS om hvordan folk ser på trygghet og trivsel i byene sine. Dette ga også medieomtale i Bergens Tidende, Stavanger Aftenblad og Vårt Land.

Hovedfunn i undersøkelsen er at

- 7 av 10 har opplevd at synlige berusede folk har fått servert alkohol det siste året. Hvor ofte de har opplevd det varierer.
- Nær halvparten opplever høyt beruselsesnivå gjør byen mindre trivelig og trygg. Like mange mener at dette ikke er tilfellet.
- 3 av 10 drar sjeldnere ut på byen enn de ellers ville gjort på grunn av fyll.
- 2 av 10 ville oftere valgt alkoholfrie drikker, dersom utvalget av alkoholfrie drikker var større
- Få opplever det som problematisk å dra på fest eller byen uten å drikke alkohol
- 4 av 10 har droppet å gå på fest eller ut på byen fordi de ikke ville eller ikke kunne drikke alkohol
- 2 av 10 har drukket alkohol uten at det var planlagt, for å slippe å bli utsatt for spørsmål og kommentarer.

Innspill til politiske partier

IOGT har sendt inn innspill til programarbeidet i flere partier. Utover dette har vi deltatt i det påvirkningsarbeidet som Actis har gjort overfor de politiske partiene. Lokale avdelinger har også sendt inn innspill i forbindelse med behandling av skjenkepolitikk og alkoholpolitiske handlingsplaner i flere kommuner. Vi sender også inn høringsinnspill når det er aktuelle saker til behandling i Stortinget.

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

2. Bevissthet rundt alkoholkultur

IOGT har laget en plattform for sitt rusforebyggende arbeid sammen med Juba og Juvente. Vårt utgangspunkt er at forebygging handler om å jobbe med kultur. Gjennom prosjekter og kampanjer arbeider vi for å påvirke de normene som gjelder for hva som oppfattes som sosialt akseptabelt og attraktivt.

Antallet mennesker som sier de ikke har drukket alkohol siste 12 måneder har økt de siste årene til 18 prosent i 2016. IOGT jobber for en inkluderende drikkekultur og for at det skal være lett å ta rusfrie valg. Derfor jobber vi med å utfordre alkoholkulturen, forsterke rusfrie trender, dempe drikkepresset og gjøre foreldre trygge på sin rolle som rollemodeller og grensesettere.

Sterk&Klar

Sterk&Klar er utviklet med tanke på å støtte og veilede foreldre i arbeidet med å forhindre at ungdommer ikke skal komme for tidlig i kontakt med alkohol. I prosjektet har vi fokus på nettverket mellom foreldre og kontakten mellom unge og voksne.

Til sammen i perioden har vi hatt 169 foreldretreff på 8. – 10. trinn i ungdomsskolen. Vi har i perioden oppdatert og fornyet alle foredragene i prosjektet. Det som er felles for alle er at foreldrerollen og foreldre som rollemodeller og forebyggere går igjen. De fire treffene har titlene

- Foreldrerollen og foreldrenes betydning (8. trinn)
- Foreldrerollen i rusforebygging, alkohol og debut (8. trinn)
- Foreldrerollen og psykisk helse (9. trinn)
- Foreldrerollen i overgangen fra ungdomsskolen til videregående (10. trinn)

På alle foreldretreffene settes det av tid til erfaringsutveksling, nettverking og dialog. Foreldrene får konkrete oppgaver og/eller temaer som skal drøftes gruppevis, før en oppsummering i plenum avslutningsvis.

Alle som begynner i 8. klasse ved en Sterk&Klar-skole får tilbud om å signere en avtale der de forplikter seg til å holde seg rusfrie gjennom hele ungdomsskolen. På 10. trinn er alle som har overholdt avtalen med i trekning av kr. 20 000 til førerkortopplæring. I 2015 var det 360 ungdommer som bekreftet at de hadde holdt avtalen, og i 2016 381. Av elevene som begynte på 8. trinn høsten 2016 er det p.t. 440 som har signert en slik avtale.

Prosjektet har gått gjennom store endringer i perioden. Foruten nye foredrag med ny tematikk har man fra 2017 begynt å utdanne nye formidlere. I 2016 hadde vi seks formidlere som sto for foredragene på de enkelte skolene. Vi tydeliggjør i større grad enn tidligere etniske- og kjønnsdimensjoner i presentasjonene. Dette gjenspeiler seg både i bildebruk, tolkning av ungdatatall og eksempler. Erfaringer vi har gjort oss i Intro-prosjektet har vi benyttet oss av i Sterk&klar.

Vi har også i større grad begynt å snakke om cannabis-bruk på treffene, og benytter oss der av Actis sitt hefte «Myter og fakta om cannabis».

En del av omlegging av prosjektet for å oppnå enda større spredning har også vært å tilby enkeltforedrag til skoler med tematikk fra foreldretreffene, og vi har opplevd pågang fra ungdomsskoler og

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

videregående skoler i Oslo som ønsker bistand fra IOGT for å stille i foreldremøter der lokale rusitfordringer blir tematisert. Vi har fått prøvd ut Sterk&Klar både på mellomtrinnet og på videregående.

Arne Klyve er ny faglig rådgiver for Sterk&Klar. Klyve er samfunnsviter og arbeider som seniorrådgiver i rusfeltet i Bergensklinikkene og ved kompetansesenter for læringsmiljø (BKL).

Intro

Intro er et prosjekt hvor vi ønsker å støtte opp om den restriktive holdningen som finnes mot rus i mange innvandremiljøer, gi nyankomne innvandrere en økt forståelse av den norske alkoholkulturen, og på denne måten tilrettelegge for at de kan drive aktiv rusforebygging i egen familie og sitt nærmiljø. Vi vil også styrke kontakten mellom voksne og barn, og motivere til økt foreldreengasjement.

I 2015 og 2016 har vi hatt foredrag på introduksjonsprogrammet i Moss, Follo, Ullensaker, Sarpsborg, Skedsmo, Nesodden, Tønsberg, Røyken og Gjøvik. De tre siste i 2017. I tillegg har vi hatt foredrag på NAV Larvik. Til sammen har 590 elever på voksenopplæringen fått en grunnleggende innføring i norsk alkoholkultur, alkoholpolitikk, foreldreengasjement og forebygging. Tilbakemeldingene har hele veien vært veldig gode. Lærerne er tilstede hver gang og tar notater, som de siden bruker videre i undervisningen.

Som en del av prosjektet har vi også arrangert flere seminarer om temaet. I 2015 hadde vi seminar med temaet «Hvordan kan vi styrke minoritetsforeldre i deres foreldrerolle og som rusforebyggere?». I 2016 deltok vi på to store samlinger med trossamfunn og minoritetsorganisasjoner i regi av Stovner politistasjon. I regi av prosjektet har IOGT sammen med Juba og Juvente hatt stand på Mela-festivalen i Oslo.

Prosjektleder Mirjeta Emini har også vært på Holtet videregående skole i Oslo både i 2015 og 2016 og arrangert fagdag om tobakk, alkohol og cannabis for et helt trinn på helse- og oppvekstfaglinjen.

Et mål i prosjektet har vært å få alkoholkultur inn på lærerplanen. Vi har i den forbindelse vært i kontakt med VOX – Nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk og hatt ulike medieutspill om saken.

Gjennom Intro har vi begynt å få anerkjennelse for vår kompetanse på rus og rusforebygging fra et innvander-/minoritetsperspektiv. Dette er noe vi vil bygge videre på og styrke ved å samarbeid med andre organisasjoner og institusjoner. Det har skjedd en brå utvikling i samfunnet der vi helt tydelig ser behovet for programmer som Intro.

Hvit jul

Kampanjen Hvit jul går ut på å oppfordre til rusfrihet i samvær med barn under julens helligdager. Via stands har man møtte mennesker for å skape diskusjon og bevisstgjøring rundt barn og alkohol. Kampanjen drives sammen med Juba og Juvente og også i et nært samarbeid med IOGT-NTO i Sverige.

Hvit jul samlet inn 10 700 signaturer i 2015, mens vi i 2016 kom opp i 10 200. Antallet stands har ligget rundt 75 hvert år, og rundt halvparten av signaturene kommer via digitale medier. Standene holdes i hele landet. Vi har en Facebook-gruppe med 8000 liker-klikk.

I 2016 besluttet vi å gjennomføre en satsning i oslo sentrum hvor vi stilte opp med fotoboks. Dette førte til over 300 signaturer på standen alene, nesten 800 bilder som ble tatt og et anslag på nesten 12 000 mennesker berørt. Som følge av denne suksessen jobbes det for å spre konseptet til flere byer i 2017.

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

I 2016 ble det også satset tungt på å engasjere folk til aktiv handling i sitt nærmiljø via Facebook. I tillegg oppfordret vi arbeidsplasser og barnehager til å ta kontakt for å få tilsendt materiell slik at de kunne spre kampanjen på sin arbeidsplass eller barnehage. Responsen var veldig god, og en rekke personer tok kontakt med ønsker om å spre Hvit jul.

Videoen som er laget til kampanjen har hatt mer enn 11 000 visninger på Facebook.

I 2016 fikk vi også en rekke kjente personer til å signere Hvit jul og si noe om hvorfor de gjorde disse. Dette ble delt på Facebook. Vi fikk bl.a med oss AUF-leder Mani Hussaini, leder i Unge Venstre Tord Hustveit, biskop i Sør Hålogaland Ann-Helen F. Jusnes, leder i KrFU Ida Lindtveit, talsperson for MDG Une Aina Bastholm, leder i Senterungdommen Ada Johanna Arnstad, leder i SU Andrea Sjøvoll, og stortingsrepresentantene Karin Andersen (SV), Jenny Klinge (Sp) og Per Olaf Lundteigen (Sp).

Fyll ferien

Fyll ferien har til hensikt å rette fokus mot voksnes alkoholbruk i samvær med barn i løpet av sommerferien. I likhet med Hvit jul har vi til hensikt å få voksne til å reflektere rundt egne alkoholvaner i samvær med barn. Målet er å redusere bruken av alkohol blant voksne når de er sammen med barn.

Kampanjen gjennomføres på stands rundt om i Norge. I 2015 begynte man i det små med en omgjøring av Ferie for alle/Fest for alle til sommerkampanjen Fyll ferien. Det ble gjennomført en rekke stands i IOGT Region Midt samt IOGT Region Øst. Det ble benyttet et flygeblad med statistikk om voksnes alkoholbruk i ferien samt oppskrifter på alkoholfri drikke på baksiden.

I 2016 ble det for første gang laget en strategisk plan for Fyll ferien. Man sendte ut nye flygeblad, med oppskrifter på alkoholfri drikke, til lokale avdelinger. Samt at det ble laget duk til messebord og rollup i den nye grafiske profilen til Fyll ferien. I tillegg ble det laget pressemelding samt leserinnlegg som ble distribuert til bruk i lokale avdelinger. Nok en gang var IOGT Region Midt gode på kampanjen, i tillegg ble det markert i IOGT Region Sør og IOGT Region Vest.

Besteforeldreprosjektet

I 2016 startet vi et forprosjekt med målsetning å bevisstgjøre besteforeldre på sin rolle som rusforebyggere, og inspirere og motivere dem som omsorgspersoner for sine barnebarn og som støttespillere for foreldrene. Vi ser for oss å gjennomføre kurs/seminarer med en positiv vinkling på besteforeldrerollen som utgangspunkt.

Det er satt ned en styringsgruppe for prosjektet, og temaer for kursene holder på å bli utviklet. Faglig rådgiver for prosjektet er Arne Klyve. Dette prosjektet vil starte opp høsten 2017 med en samling for interesserte i organisasjonen.

Kommunikasjonsplattform

Vi har jobbet mye med hvordan vi skal fremstille og snakke om avholdsstandpunktet på en god og positiv måte. I perioden har vi vedtatt en kommunikasjonsstrategi for IOGT. Både i denne og i forebyggingsplattformen går det igjen at vi i arbeidet for å få folk til å ta rusfrie valg og standpunkt om å ikke bruke rusmidler arbeider med normer og kultur. I strategien har vi satt ned fem prinsipper for kommunikasjonen i IOGT

- Vi skal kjennetegnes av en språkbruk som er godt forståelig og som ikke virker frastøtende på målgrupper vi bør ha en konstruktiv dialog med

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

- Vi beskriver problemer som folk kan forstå og kjenne seg igjen i
- Vi legger til rette for at andre kan drive påvirkningsarbeid og engasjere seg
- Vi skal ha en enhetlig og tidsriktig visuell profilering, godkjent av IOGT sentralt. IOGT-navnet skal knyttes til alt det vi gjør.
- Vi lar aldri en sjanse gå fra oss til å spørre om folk ønsker å bli med i IOGT.

Målene som er vedtatt i strategien er

Kunnskapsmål

- Flere skal forstå hvorfor en solidarisk og restriktiv alkoholpolitikk er viktig
- Flere skal være bevisst på, og se utfordringene med, hvordan alkoholkulturen fungerer
- Flere skal kjenne til IOGTs samfunnsnyttige innsats

Holdningsmål

- Flere skal se alkoholbruk som en vesentlig samfunnsutfordring
- Flere skal oppfatte det som normalt og akseptert å drikke alkoholfritt
- Flere skal mene at det er mulig å forebygge rusproblemene
- Opprettholde den restriktive holdningen som finnes mot narkotikabruk

Atferd/handlingsmål

- Å opprettholde en solidarisk og restriktiv alkoholpolitikk og at alkoholforbruket og dermed -problemene reduseres.
- Flere velger å drikke alkoholfritt og utfordrer den rådende alkoholkulturen
- Flere blir engasjert i IOGTs arbeid, støtter arbeidet vårt økonomisk og/eller blir medlemmer i IOGT

3. Arbeid for utsatte grupper

Noen er mer sårbare enn andre for å utvikle rusproblemer. IOGT møter mennesker i sårbare situasjoner. Felles for våre tiltak er at vi legger til rette for aktiviteter, enten det er klatring, musikk, skogturer, ferieopplevelser eller leire. Gjennom disse bygges det nettverk og mestringsopplevelser.

Enestående familier

Enestående familier er et nettverksbyggende aktivitetstilbud for voksne som ofte er alene med barna sine. Selv om det ikke er noen direkte sammenheng er fattigdom og vanskelige oppvekstvilkår risikofaktorer for rusproblemer senere i livet. Det overordnede målet for Enestående familier er å bidra til å dempe fattigdomsproblemer blant barn og ungdom, og deres familier, bedre deres mulighet for deltakelse og medvirkning på ulike sosiale arenaer sammen med sine voksne, uavhengig av de voksnes økonomi og sosiale situasjon. Gjennom tilbudet skal blant annet familier med store levekårsutfordringer gis mulighet til å tilby sine barn verdifulle kultur-, fritids- og ferieopplevelser på linje med andre familier i samfunnet.

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

Pr. 31.12.2016 hadde vi grupper i Oslo, Eidsberg, Ringsaker, Hamar, Bærum, Røyken, Sandefjord, Larvik, Skien/Porsgrunn, Bø i Telemark, Haugesund, Time/Jæren, Bergen, Luster og Levanger. I perioden har det også vært arbeid i Namsos. Etter årsskiftet 2016/2017 er det i tillegg startet opp aktiv arbeid i Nedre Glomma, Drammen, Trondheim og Kongsberg.

På tilbudets mailingliste har rundt 2500 familier selv bedt om å motta invitasjoner til våre aktiviteter. Det har i 2015 og 2016 vært gjennomført 625 lokale aktiviteter med totalt 12 417 deltakere. Tallene viser oss at familier i gjennomsnitt deltar et par ganger hver i løpet av året. I tillegg til alle de lokale aktivitetene blir det gjennomført en årlig skiweekend på Kongsberg, weekendtur til Bjørneparken i Flå for gruppene på Østlandet, samt mulighet for deltakelse på Juba sin aktivitetsleir om sommeren. Man har også gjennomført organisert sommerferie-opphold på Juvente sitt feriested Gon i Larvik for nærmere 60 familier begge årene.

Det er gjennomført skoling av nye ledere i januar både i 2015 og 2016. Fra og med denne landsmøteperioden forventes det at alle ledere deltar ved en nasjonal ledersamling om høsten. Ledere i Enestående familier må framlegge vandelsattest og underskrive tilbudets lederkontrakt, der de uavhengig om de velger å tegne medlemskap i organisasjonen forplikter seg til å forholde seg lojalt til IOGTs formål og tilbudet sin alkohol policy. Flere ledere har også blitt medlemmer i IOGT.

Sammen-prosjektet

I prosjektet Sammen driver vi dag- og aktivitetssentra med et lavterskel helse- og velferdstilbud. Målgruppen for disse er mennesker som av ulike årsaker har vanskelig for å benytte seg av eksisterende helsetilbud og sosiale tjenester pga rusproblematikk og andre sammensatte problem av sosial eller psykisk art. Vi ser også at enkelte av tilbudene også benyttes av mennesker der fattigdomsproblematikk er hovedproblemstillingen.

Hovedmålsetningen for sentrene er å

- Skape et miljø der tunge rusmisbrukere, i gode lokaler, kan møte empati og forståelse for sin situasjon, uten å møte kravet om motivasjon til endring med en gang.
- Skape et miljø som vil endring, og som skaper nye holdninger hos brukeren
- Påvirke til å bearbeide sitt rusproblem og styrke selvfølelsen
- Gi, sammen med hjelpeapparatet, hjelp til et steg videre
- Gjennom vekt på ernæring, bedret helse og fysisk aktivitet, søke å forebygge overdosedødsfall.

De siste årene har vi lagt økt vekt på rehabilitering og å få et helhetlig tilbud for å gi motivasjon for å komme ut av rustilværelsen. Vi har hatt kontakt med Familieklubbene i Norge, men har ikke foreløpig fått i gang noen klubber i tilknytning til sentrene. På vei til et slikt arbeid ønsker vi å få brukerne med på ulike aktiviteter som kan gi motivasjon til å søke ut av en rustilværelse. Eksempler på dette kan være arbeidstrening, uteaktiviteter, sykkelverksted og andre lignende tiltak. De siste årene har vi også satset på å utvikle et helse og velvære-tilbud på alle sentrene. Vi har som mål å ha avtale om hårpleie, fotpleie, sykepleie og f.eks akupunktur ved alle sentrene.

I perioden har tilskuddet fra Helsedirektoratet variert fra over 5 millioner i 2015 til 3 millioner i 2016. Vi har på tross av dette klart å opprettholde aktiviteten, og fra 2017 er vi tilbake på et tilskudd på 5 millioner på statsbudsjettet.

Vi har i dag sentra i Haugesund, Kristiansand, Sandefjord, Porsgrunn, Bergen og Grimstad. På alle steder har vi et nært samarbeid med kommunen, i Sandefjord og Porsgrunn er vi samlokalisert med andre kommunale tjenester.

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

Sentrene hadde nærmere 35 000 besøk i 2016. De lokale sentrene har egne styrer. Vi ser at antall besøk på flere av sentrene øker. I Bergen har antall besøk vokst fra 902 i 2013 til 4200 i 2016 etter at Nygårdsparken som arena for rusavhengige ble stengt av kommunen høsten 2014. Senteret i Haugesund økte fra 8740 i 2015 til 12 440 i 2016. Nytt senter i perioden er i Grimstad som startet opp i 2015. I samarbeid med NAV har dette senteret et eget tilbud for flyktninger knyttet til lokalet utenom den regulære åpningstiden.

Sentrene har foruten ansatte totalt rundt 100 frivillige medarbeidere.

I tillegg til sentrene har vi også mindre prosjekter i Sauda, Flekkefjord og Kvinesdal.

Lageret vårt i Grimstad leverer mat til alle sentrene, men de fleste av sentrene har også gode rutiner på å hente inn og kjøpe mat lokalt. Endrede rutiner i kolonialnæringen har gjort at vi i stor grad har måttet arbeide mer intenst inn mot bransjen. Antall butikker som besøkes for å få inn de nødvendige varer har økt. Vi er en av fem hovedmedlemmer i Matsentralen i Oslo og sitter i styret her. Vi har et godt samarbeid om utveksling om mat. Vi er også i dialog med Matsentralen Norge om å etablere vårt matlager som matsentralen på Sørlandet.

Møteplassen og Ung Zone

Møteplassen er vårt tiltak i Karmøy kommune rettet mot eldre ungdom som har problemer. Tilbudet retter seg mot eldre ungdommer (16-25 år) som er «for friske» til å trenge behandling, men som har store problemer til at de fungerer på sosiale arenaer eller kan dra nytte av kulturtilbud og andre generelle tilbud i kommunen, og ofte er i en risikosone for å havne i negative miljøer.

På Møteplassen får de hjelp til å skape struktur i livet sitt, finne tilknytningspunkter til samfunnet og til å utvikle positive nettverk. Møteplassen har vist seg å være en stor suksess og har blitt videreutviklet til en ny arena for aldersgruppen 13 til 16 år, lat «Ung Zone». Her retter man seg mot ungdomsskoleelever som ikke får være med på sosiale arenaer som ferie- og fritidsaktiviteter på grunn av foreldrenes inntekt eller sosiale situasjon. Møteplassen er bemannet av 3 personer (2,4 stilling) i tillegg til noe frivillighet. Tiltaket har ca. 50 unike brukere i løpet av et år, som gis en til dels omfattende oppfølging.

Både kommunen og politiet bekrefter vår oppfatning av at nye brukere er mer belastet med rusproblematikk enn tidligere år.

Solhaug forebyggingscenter

Stiftelsen Solhaug Rusforebyggingscenter hadde både i 2015 og 2016 en jevn og god drift.

Stiftelsen arbeider i hovedsak mot to brukergrupper. "Meningsfull hverdag" er et tiltak for unge som har problemer med å finne sinn plass i skolen eller arbeidslivet. På Solhaug får de praktisk opplæring og arbeidstrening som gjør dem bedre i stand til å møte de kravene fremtiden vil møte dem med. I tillegg til praktisk opplæring, har vi også ansatt pedagoger som gir dem nødvendig oppfølging i forhold til skole. Flere av brukerne av dette tilbudet har problematikk i forhold til ADHD og andre beslektede problemstillinger. Arbeidet skjer i nært samarbeid med Levanger kommune, ulike skoler og NAV.

Den andre brukergruppen er de som benytter seg av Solhaug som leirsted. Vi har gjennom året en lang rekke konfirmasjonsleier, leirskoler, leier for minoritetsgrupper og andre leierer og møter. Solhaug er laget slik at vi har en lang rekke ulike aktiviteter ungdommene og barna kan utfordre seg

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

i. Vi har klatrevegg, klatretårn, BMX-bane, rullebretthall, hinderløype, kanoer, kajaker og en mengde andre aktiviteter. Stedet er laget på barn og unges premisser og gir mange brukere gode opplevelser og utfordringer.

I 2015 fikk Solhaug helt nytt kjøkken og stor, fin spisesal.

John Arne Jenssen var daglig leder fram til sommeren 2015. Da overtok Espen Marius Jenssen over som daglig leder.

Frivilligsentraler

IOGT har 2 frivilligsentraler som eies av regioner eller lokale avdelinger. De to holder til i Skudeneshavn og Sauda. Sentralene i Time, Luster og Namsos er avviklet i perioden. Aktivitetene på sentralene varierer. Sentralen på Karmøy fungerer som fødselshjelper til ulike aktiviteter: fire seniordatagrupper, tre stavgang-grupper og to seniordans-grupper. En hovedaktivitet om sommeren har de siste årene vært "Kongesommer". Det er aktiviteter rundt om på Karmøy for barn og ungdommer som ikke har så mye å ta seg til i ferien.

4. Organisasjonsutvikling

Medlemstatisikk og verving

IOGT vervet 228 nye medlemmer i 2015 og 414 i 2016. Det medførte at vi i 2015 hadde 3319 medlemmer hvorav 2610 betalende, mens vi i 2016 hadde 3187 medlemmer hvorav 2707 betalende.

Vi økte altså antallet betalende medlemmer i 2016 etter et par år med tilbakegang. Vi ser at vi fortsatt har en høy gjennomstrømming av nye medlemmer. Det vi ser er at av de som blir vervet er rundt 25 % igjen etter to år, etter dette er det en mer flater avgangen av medlemmer ut.

Vi vil særlig trekke frem Region Midt-Norge som en region som satser på verving. De står for storparten av nye medlemmer i perioden.

Organisasjon

I 2015 fikk vi inn årsmeldinger fra 57 avdelinger/områder og i 2016 fra 53. Mange av disse driver et godt medlemsarbeid med jevnlig interne og eksterne møter. Slik utgjør de rusfrie møteplasser i sine lokalmiljøer.

Samtidig er det en utfordring av mange lokale avdelinger i praksis er avhengig av et fåtall ildsjeler. Gjennomsnittsalderen (median) i organisasjonen er i dag 68 år, men blant de som står som medlem i en avdeling (ikke kun område) er den 74 år. Det vil alltid være unntak, men dette er en utvikling som har vært mer eller mindre konstant i flere tiår. Et resultat av dette er også at det er vanskelig å dekke alle tillitsverv i organisasjonen, mange styrer fungerer i praksis ikke. For å møte utviklingen i årene fremover hvor et fåtall personer kan komme til å sitte ansvarlig for til dels store verdier lokalt ble det nedsatt en gruppe som skulle komme med forslag til endringer i vedtektene for bedre å sikre at midler ikke forsvinner ut av organisasjonen, men brukes til IOGTs formål. Det legges frem forslag om dette på landsmøtet i 2017.

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

Som denne meldingen viser skjer det meste av de nye aktivitetene i prosjekter og institusjoner. Ansatte driver mye av dette arbeidet. Det er gjort mye de siste årene for at det skal gjøres helt klart at det er IOGT som står bak aktivitetene – både gjennom å bevisstgjøre og bygge identitet til organisasjonen blant ansatte og frivillige, og gjennom den visuelle profilen. Et flertall av de sentralt ansatte er medlemmer i IOGT. Alle prosjektledere og sentralt ansatte, bortsett fra de som kun har tekniske oppgaver, må oppfylle krav til medlemskap i IOGT.

Utviklingen i IOGT er mye den samme som i andre organisasjoner hvor livsvarige medlemskap til en viss grad har blitt erstattet av mer tidsbegrenset frivillig innsats, og hvor det har blitt en større grad av profesjonalisering. Samtidig aktiviserer vi gjennom våre aktiviteter et betydelig antall frivillige og deltakere.

Kommunikasjon

I perioden er ny grafisk profil ferdigstilt, og vi har fått laget nytt presentasjonsmateriell og standsmateriell. Alle prosjektene skal nå bruke samme grafiske profil, noe som sikrer at organisasjonen blir gjenkjent. Sammenlignet med tidligere profil har snakkeboblen kommet inn som et symbol på dialogen som vi ønsker å oppnå i våre aktiviteter. Vi har ellers tatt utgangspunkt i IOGT Internasjonal sin logo og grafiske profil når vi har fornyet vår.

Navneprosess

Vi har i perioden fortsatt arbeidet med å finne et nytt navn til IOGT, og legger frem forslag på landsmøtet 2017 at organisasjonen endrer navn til Klar – solidaritet og forebygging.

I løpet av perioden har det blitt diskutert og lagt frem alternative navneforslag på inspirasjonskonferansen i , på møter rundt om i landet, på Facebook og gjennom høringer i organisasjonen. Saken er også blitt presentert i Aksent, og det har blitt holdt fokusgrupper hos FORUT, Åsane (elever og lærere), med Actis og Juvente-ansatte.

Medlemsblad og intern informasjon

Aksent er blitt utgitt med 5 nummer i 2015 og 4 nummer 2016

Det sendes ut om informasjonsmail til alle enheter i organisasjonen, samt andre interesserte, med informasjon om hva som har skjedd i organisasjonen den siste uken og viktige saker fremover.

Åsane folkehøgskole

IOGT driver Åsane folkehøgskole i Bergen. Landsmøte og strategikonferanse er lagt til skolen. For skolens virksomhet viser vi til egen årsmelding og regnskap for skolen.

5. Internasjonalt

Internasjonale fora

Vi har deltatt aktivt både i nordiske og internasjonale fora knyttet til IOGT. Hanne Ringdal sitter i arbeidsutvalget for NGR, Hanne Cecilie Widnes ble i oktober 2014 valgt inn i IOGT International sitt råd under verdenskongressen i Thailand.

I januar 2015 hadde vi et forebyggingsseminar i samarbeid med IOGT International hvor vi presenterte ulike måter man arbeider i ulike IOGT-land. Temaet for konferansen var "Hvordan skaper vi større aksept for å ikke drikke alkohol?". Hovedforedragsholder var Pubudu Sumanasekra fra ADIC Sri Lanka. De har

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

arbeidet med forventning til alkoholbruk og hvordan man kan utfordre disse. Foruten Sumanasekra deltok representanter fra IOGT i Bosnia, Serbia, Polen, Kenya, Sverige og FORUT.

Seks deltakere fra IOGT deltok på IOGT Internasjonal sin forebyggingskonferanse i oktober 2016 p Sri Lanka. Der ble det presentert og diskutert hvordan forebyggingsarbeidet i IOGT Internasjonalt bør drives fremover. Samtidig hadde vi et eget seminar og studietur sammen med FORUT og våre partnere.

IOGT har også et godt og nært samarbeid med IOGT-NTO hvor både styret og ansatte møtes jevnlig. En felles personalkonferanse ble holdt i Stockholm i mars 2017.

Vi viser ellers til FORUT sin årsmelding for virksomheten i organisasjonen. IOGT står som eiere av FORUT, sammen med Juvente og Juba.

6. Sentralstyrets virksomhet

Medlemmer av Sentralstyret i IOGT

På landsmøtet i Bergen. 14. – 16. august 2015 ble følgende valgt

Leder	Hanne Gade Ringdal	Larvik
Nestleder	Nils Johan Svalastog Garnes	London
Styremedlem	Trond Aasland	Notodden
Styremedlem	Trine Skåret	Gjøvik
Styremedlem	Elisabeth Fjørtoft	Eidsvoll
1. varamedlem	Sonja Jacobsen	Oslo
2. varamedlem	Torstein Torbjørnsen	Kopervik

Trond Aasland hadde permisjon andre halvår 2016 pga sykdom.

Generalsekretær og organisasjonskonsulent har møtt fast på møtene, uten stemmerett. Juvente, Juba, FORUT og Åsane Folkehøgskole har også møterett til møtene. Juvente har utpekt som sin faste representant Cathrine Michelle Hansen Lindgård. For Juba møter Grete Wiik.

Representanter for regionene i landsstyret har vært

Espen Dahl Svendsen	Region Øst-Norge
Berit Langseid	Region Sør-Norge
Trond Gjøvåg	Region Vest-Norge
Per Arne Lillebø	Region Midt-Norge
Trine D Kielland	Region Nord-Norge

Representantene fra Juvente og Juba har møte- og stemmerett på landsstyremøtene.

7. Administrasjonen

IOGTs sentrale administrasjon

I den sentrale administrasjonen er Hanne Cecilie Widnes ansatt som generalsekretær. Jan Tore Evensen er ansatt som organisasjonskonsulent. Ida Braaten var ansatt som administrasjonssekretær i 2015 som

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

vikar for Pernille Christensen. Mari Marthe Apenæs overtok fra 15.08. 2016. Houda Zammali har vært ansatt som økonomileder i hele perioden.

Roald Heggernes har vært ansatt som politisk rådgiver fra 1.mai 2015

Gisle Bangsund har vært ansatt som kampanjeleder i hele perioden.

Roald Heggernes var ansatt som prosjektleder for Sterk&Klar frem til 1.mai 2015. John Arne Jenssen var ansatt som prosjektleder fra 1.august 2015 til 31.desember 2015. Mirjeta fungerte som prosjektleder i vikariat fra 1.januar 2016 til 16.mai 2016 da Kiahma Whelan tiltrådte stillingen.

Elna Nilsen har vært ansatt på timebasis prosjektsekretær i hele perioden.

Odd Kjell Ingvaldsen var ansatt som avdelingsdirektør i Sosial Mobilisering i full stilling og deretter deltidsstilling i hele perioden. Richard Utne var ansatt som Avdelingsleder i avdeling Sosial Mobilisering fra 1.oktober 2015 til fungerte i stillingen frem til 29.februar 2016.

Olaf Lande har vært prosjektleder for Sammen i hele perioden.

Trude Sletteberg har samtidig som hun har vært regionkonsulent i Region Sør-Norge fungert som prosjektleder for Enestående familier. I Enestående Familier er også Nina Boberg ansatt som prosjektlederassistent.

Mirjeta Emini har sammen med jobben som regionkonsulent i Region Øst-Norge vært prosjektleder for Intro.

Solveig Rauan Holten ble ansatt som regionkonsulent i Region Sør-Norge fra 15. august 2016.

IOGT har tjenestepensjonsordning for sine ansatte.

IOGT arbeider for et godt arbeidsmiljø blant sine ansatte. Hvordan er det med sykemeldinger

Det er god kjønnsbalanse i staben.

I tillegg til de nasjonalt heltidsansatte er det en endel andre engasjementer. Noen ansatte i prosjekt for avdelinger, ledere på frivillighetssentraler og lokale Sammen-prosjekt er også registrert som ansatte i IOGT.

Totalt hadde IOGT samlet 22 årsverk i 2015 og 21 årsverk i 2016. I tillegg kommer ansatte ved stiftelsen Solhaug Landsted og ved Åsane Folkehøgskole.

For å knytte de ansatte bedre sammen, har vi årlige personalsamlinger. På disse møter sentrale ansatte, konsulenter, prosjektledere, prosjektansatte og ansatte på frivilligsentraler. Det er også jevnlig kontakt via telefon og mail.

Kontorplassering

IOGTs administrasjon holder hus i Torggt. 1. Her deler vi lokaler med flere av de andre rusmiddelpolitiske organisasjonene – Actis, Det Hvite Bånd, AvogTil, Actis i Oslo og Akershus, Det Norske Totalavholdsselskap, Juvente og Juba.

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

Vi har også et kontor på Åsane folkehøgskole i Bergen, hvor Roald Heggernes og Elna Nilsen sitter.

Avdelingen "Sosial mobilisering" har kontor i Haugesund i IOGT-huset.

IOGTs regionkontor for Sør-Norge og kontor for Enestående familier er samlokalisert i Sandefjord.

8. Økonomi

For 2015 kan vi vise til et driftsoverskudd på 954 925.- I 2016 har vi et driftsoverskudd på 284 491.-

IOGT har pr. 31.12.2016 en egenkapital på 3 204 178.-. I fonds med egne vedtekter står det 14 706 938.-

Til sentralt styrt arbeid og prosjekter ble det i 2015 bevilget fra regioner og avdelinger 320 036.- i 2015 og 136 108.-. Et betydelig beløp ble også bevilget til drift av ordning med organisasjonskonsulenter, og til innkjøp av vervetjenester. Til en innsamling i forbindelse med Hvit Jul ble det samlet inn 355 478.- i 2015 og 318 577.- i 2016.

IOGT er godkjent som organisasjon som man kan gi fradragsberettiget gaver til.

Millionlotteriet startet opp 1. januar 2004. Dette er et felleslotteri som arrangeres av IOGT, DNT og Juba. IOGT får 40 % av lotteriets overskudd. Lotteriet drives nå av Artisti. Overskudd fra lotteriet som gikk til IOGT for 2015 ble 124 362.- og i 2016 100 894.- Lotteriet fortsetter i 2017.

IOGT forvalter flere fonds- og stipendieordninger som skaper ekstra muligheter for IOGT-arbeid.

Rektor Lars O. Jensens Stipendiefond for IOGT har flere søkere hvert år. Fondet gir i hovedsak stipend på 5.000 kroner til studenter ved universiteter, høyskoler og godtemplarbevegelsens folkehøgskoler.

Helga og Ingolv Næss Minnefond er opprettet etter ønske i deres testament. Helga og Ingolv Næss var medlemmer i losje Vårsol på Gjøvik. Kirsten Tangen er IOGTs representant i fondets styre. Grunnkapitalen er på kr. 1.366.000.- og avkastningen hvert år fordeles til IOGT, Landsforeningen for Hjerter- og Lungesyke, Den Norske Kreftforening og Norges Parkinson Forbund. I 2015 fikk vi 5036.- fra dette fondet og i 2016 1784.-

Etter at Godtemplarfondet ble nedlagt ble det opprettet et aksjeselskap, Sober Kapital hvor innskyterne fikk tilbud om å være deleiere. Selskapet ledes av et styre bestående av Hallvard Hatlestad, Martin Strand, Berit Langseid, Håvard Sandøy, Arne Sørli, Olav Werner Pedersen og Stein Rohde-Hanssen. Selskapet hadde pr. 31.12.2016 en kapital på 46 823 718.- og med 36 aksjeeiere. IOGT og Juvente sitter med to A-aksjer hver.

Carl Reynoldsfondet er et fond til finansiering av IOGT-virksomhet. De siste årene har det ikke vært utbetalt noe herfra.

Sak 2 a Styrets melding 2015 og 2016

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

Utviklingsfondet ble opprettet på landsmøtet 2001 og skal bl.a. finansiere regionsentra. Det er bevilget 219 224.- fra dette fondet i 2015. I 2016 ble det bevilget 338 014.- Pr. 31.12.2016 er forvaltningskapitalen på 12 961 722. Disposisjonsfondet er på 4 078 615.- Det vises for øvrig til regnskapet.

Oslo, 15.05.2017

Hanne Gade Ringdal

Nils Johan Garnes

Trond Aasland

Trine Skåret

Elisabeth Fjørtoft

Mirjeta Emini

Hanne Cecilie Widnes
(generalsekretær)

Til Landsmøtet i IOGT-Norge 2017:

Rapport fra Kontrollkomiteen for arbeidsperioden sommer 2015 til sommer 2017.

Kontrollkomiteen, valgt på Landsmøtet i Åsane, Bergen 2015, har i perioden bestått av:
Alfred Isaksen, Håvard Lindheim, Unni Kristiansen, Helge Kolstad og Turid Folkestad

Komiteens arbeidsforhold

Kontrollkomiteen har hatt tilgang til alle protokoller på IOGTs hjemmesider og på Dropbox. Noen få B-protokoller er oversendt separat.

Dette systemet har stort sett fungert tilfredsstillende gjennom perioden, selv om det har tatt noe tid etter møtene før protokollene har vært tilgjengelige. Det bør noteres at distribusjonssystemet for dokumentasjon krever at medlemmer av kontrollkomiteen har tilgang på PC og E-mail.

Kontrollkomiteen har også hatt tilgang på B-protokoller, som i hovedsak gjelder saker som er person-sensitive, Vi finner at de sakene som er behandlet slik, er relevante og er korrekt behandlet.

Etter siste landsmøte inviterte Sentralstyret Kontrollkomiteens leder til en gjennomgang av komiteens anmerkninger til forrige landsmøte i større detalj. Sentralstyret vedtok at dette også skal gjøres etter neste landsmøte. Kontrollkomiteen ser veldig positivt på dette.

Arbeidet i styrende organer

Basert på Landsmøtets vedtak om å fjerne AU i organisasjonen har sentralstyret gjennomgått arbeidsfordeling mellom administrasjon og sentralstyret. Dette er dokumentert i eget dokument. Kontrollkomiteen anbefaler at dette blir gjennomgått på nytt etter landsmøtet 2017 for å oppsummere og innarbeide de erfaringer som er gjort i denne landsmøteperioden. Ifølge IOGT-Norges lover er Landsstyret organisasjonens øverste myndighet mellom Landsmøtene. Protokollene viser at sentralstyrets protokoller er tatt opp i Landsstyremøtene for kommentar slik kontrollkomiteen påpekte i de forrige periodene.

Oppfølging av handlingsplaner basert på Landsmøtets vedtak følges opp på Landsstyremøter og protokolleres.

Fast punkt på sentralstyremøtene har vært Generalsekretærens rapport. Dette er et fint tiltak som gir en fin oversikt over de ting som utføres av organisasjonens ansatte.

Ledelsessystemer

Det er gjort et meget bra arbeid med å utarbeide et dokumentert HMS- og kvalitetsstyrings-system for organisasjonen, og denne er dokumentert på IOGTs nettsider.

Kontrollkomiteen finner det riktig å påpeke at:

- HMS-håndboka slik den foreligger på IOGT.no er ikke datert, og ingen dokumenter er formelt godkjent eller verifisert.
- Kvalitets-håndboka slik den fremkommer på IOGT.no er ikke oppdatert siden 16.mars 2011, og har flere tilknytningsdokumenter fra tidligere landsmøteperioder.
- Dokumenter tilknyttet kvalitetshåndboka kan ikke åpnes fra IOGT.no.
- Det er protokollert at ledelsen har gjennomgått kvalitetssikringssystemet. Kontrollkomiteen har ikke funnet at dette er gjort for HMS-systemet.

Informasjon

IOGT i Norge sender ukentlig ut en informasjonsmail. Dette er i dag å regne som en viktig del av informasjonen til medlemmene. Den sendes dog kun til et utvalg medlemmer (ledere på ulike plan i organisasjonen). Det er samtidig markert at de som ønsker å motta mailen kan få dette. Det er på et sentralstyremøte vedtatt at det skal legges opp en mulighet for å melde seg på mail-listen via IOGT.no.

Kontrollkomiteen kan ikke se at dette er gjennomført.

Ut over de påpekte avvikene arbeider Administrasjonen, etter det kontrollkomiteen kan se, innenfor norske lover og forskrifter, har ordnede arbeidsforhold med dokumenterte arbeidsavtaler og pensjonsordning. Generelt sett er det et godt og aktivt arbeidsmiljø i IOGT i Norge.

Hovedkonklusjon

Basert på tilsendt og tilgjengelig materiale har komiteen kommet til at forpliktende vedtak er gjort i henhold til gjeldende lover og regler. Vi har følgende bemerkninger:

- Sentralstyret har systematisk fulgt opp arbeidsplanen som ble vedtatt på Landsmøtet i 2015, og en oversikt over planene har vært jevnlig oppe til diskusjon og oppfølging
- Det er protokollert gjennomgang av status på arbeidsplan på alle Landstyremøter.
- Framdriften i de planlagte aktivitetene må anses å være tilfredsstillende.

Økonomistyring

Regnskap og budsjett er aktivt fulgt opp i sentralstyremøtene. Det blir regelmessig rapportert om avvik og likviditet. Kontrollkomiteen finner at det er lagt opp til gode rapporteringsrutiner mellom administrasjon og styret.

Sluttkommentar

Kontrollkomiteen finner at IOGTs ledelse med de ovennevnte kommentarer, har gjennomført en god jobb, og anbefaler at landsmøtet vedtar at anmerkningene i denne rapport følges opp av det nye landsstyret.

Kontrollkomiteen 2015-2017

Håvard Lindheim Unni Kristiansen Helge Kolstad Turid Folkestad Alfred Isaksen

**Årsregnskap 2016
for
IOGT i Norge**

Organisasjonsnr. 966804130

Resultatregnskap

	Note	2016	2015
DRIFTSINNETEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Offentlige tilskudd	6	14 087 379	15 401 195
Andre tilskudd	6	25 000	537 002
Medlemskontingenter	7	575 321	679 984
Økonomiltak	8	653 404	747 428
Mva-kompensasjon		1 098 191	821 967
Gaver og tilskudd eksternt		805 486	199 240
Gaver og tilskudd internt		376 109	470 037
Administrative inntekter	9	1 538 808	2 156 235
Diverse inntekter/refusjoner		458 176	491 007
Sum driftsinntekter		19 617 873	21 504 093
Driftskostnader			
Personalutgifter	10	9 424 794	9 324 135
Andre honorar		808 818	1 757 390
Kontor og administrasjon	11	1 849 301	2 037 588
Vare- og salgskostnader		3 492	44 469
Kommunikasjon		775 648	705 321
Informasjon		603 930	623 762
Reiser og møter		1 304 384	1 365 703
Materiell		627 311	487 680
Kurs og konferanser		624 774	729 200
Lokale kontingenter og reisefond		231 257	204 769
Internasjonalt arbeid		168 077	40 015
Diverse aktivitetskostnader		2 140 217	2 101 501
Styrings- og møtekostnader	10	516 665	719 945
Kontingenter/gaver		287 153	369 725
Tap på utestående		47 240	0
Avsetning tap på utestående		0	150 000
Sum driftskostnader		19 413 062	20 661 204
DRIFTSRESULTAT		204 812	842 890
FINANSINNETEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Netto finansinntekt	12	79 680	112 035
NETTO FINANSPOSTER		79 680	112 035
ÅRETS OVERSKUDD/UNDERSKUDD		284 491	954 925
OVERF. OG DISPONERINGER			
Egenkapital andre tiltak	5	-257 666	192 917
Overført til/fra annen egenkapital	5	542 158	762 008
SUM OVERF. OG DISP.		284 491	954 925

Balanse pr. 31.12.2016

	Note	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Finansielle anleggsmidler			
Aktiva plassert i egne fond	1	14 706 938	12 068 490
Åsane Folkehøyskole	2,3	1 872 544	923 933
Aksjer og andre verdipapirer	2	187 200	187 200
Langsiktige tilgodehavende	3	78 271	41 465
Sum finansielle anleggsmidler		16 844 953	13 221 088
SUM ANLEGGSMIDLER		16 844 953	13 221 088
OMLØPSMIDLER			
Kundefordringer	4	1 369 727	1 065 982
Andre kortsiktige fordringer		315 989	249 665
Likvider	3	12 198 678	9 079 385
SUM OMLØPSMIDLER		13 884 393	10 395 031
SUM EIENDELER		30 729 346	23 616 119

Balanse pr. 31.12.2016

	Note	31.12.2016	31.12.2015
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Egenkapital uten restriksjoner			
Grunnfond	5	0	300 000
Annen egenkapital	5	3 204 178	3 394 687
Sum egenkapital uten restriksjoner		3 204 178	3 694 687
SUM EGENKAPITAL		3 204 178	3 694 687
EGNE FOND			
Fond med egne regnskaper	1	14 706 938	12 068 490
Åsane Folkehøyskole	2,3	1 872 544	148 933
SUM EGNE FOND		16 579 482	12 217 423
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Kreditorgjeld		1 308 972	800 928
Offentlig gjeld/honorarer/feriepenger		2 001 539	1 904 466
Overførte midler		1 856 957	1 796 930
Andel reise Landsmøte		91 060	46 360
Annen kortsiktig gjeld		5 687 158	3 155 325
SUM KORTSIKTIG GJELD		10 945 686	7 704 009
Sum gjeld		10 945 686	7 704 009
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		30 729 346	23 616 119

Oslo, 15. mai 2017

.....
 Hanne Gade Ringdal
 styrets leder

.....
 Nils Johan Garnes
 styrets nestleder

.....
 Trine Ingunn Berg Skaaret
 styremedlem

.....
 Trond Aasland
 styremedlem

.....
 Elisabeth Anna Fjørtoft
 styremedlem

.....
 Hanne Cecilie Widnes
 generalsekretær/daglig leder

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2016

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små organisasjoner.

Årsregnskapet er basert på grunnleggende regnskapsprinsipper som transaksjonsprinsippet, opptjeningsprinsippet, sammenstillingsprinsippet, kongruensprinsippet og forsiktighetsprinsippet.

Vurderingsprinsippene konsistente over tid, med mindre annet er opplyst.

Regnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift.

a) Driftsinntekter og driftskostnader

Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Inntekter resultatføres når de er opptjent.

Utgifter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Eventuelle urealiserte tap resultatføres.

b) Klassifiseres av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler.

Andre eiendeler klassifiseres som omløpsmidler.

Fordringer som skal tilbakebetales innen et år klassifiseres som omløpsmidler.

Ved klassifisering av langsiktig og kortsiktig gjeld legges samme prinsipper til grunn.

c) Vurderingsregler varige driftmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene fordeles lineært.

d) Vurderingsregler fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

e) Skatt

Organisasjonen driver ingen skattepliktig virksomhet.

Note 1 - Egne fond og institusjoner

Følgende fond og institusjoner med egne regnskap og separate forvaltede midler er direkte innarbeidet i IOGTs balanse. Fondene administreres av IOGT sitt hovedkontor.

	Utviklings- fondet	Asta &Sverre Jensens fond	Carl Reynolds Fond	Sum
Kapital 1.1.1	10 341 874	169 103	1 557 513	12 068 490
Resultat 2016	-210 672	4 500	14 100	-192 072
Annen kapitalendring	2 830 520	0	0	2 830 520
Kapital 31.12.2016	12 961 722	173 603	1 571 613	14 706 938

Rektor Lars O. Jensens stipendiefond er en egen stiftelse og føres i et separat regnskap.

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2016

Note 2 - Aksjer og investeringer

Aksjer	Antall aksjer	Eierandel	Resultat 2016 100 %	EK 2016 100 %	Bokført verdi
Sober Invest AS	1774	65,7 %	46 440	2 404 762	172 200
Sober Kapital AS	184 B + 2 A	3,3 %	3 259 977	37 395 805	15 000
Solhaug Landsted AS	364 B + 1 A	52,8 %	114 283	762 807	0
Sum					187 200

IOGT eier i tillegg aksjer gjennom fond. Verdi av aksjer i fond er inkludert i kapitalen i note 1.

Åsane Folkehøgskole

IOGT eier 100 % av Åsane Folkehøgskole.
Regnskapet til Åsane Folkehøgskole føres separat.

Bokført verdi Åsane Folkehøgskole 1.1.	148 933
Korrigert fordring Åsane Folkehøgskole, jfr note 5	775 000
Resultat Åsane Folkehøgskole 2016	948 611
Bokført verdi Åsane Folkehøgskole 31.12	1 872 544

Verdi i Åsane Folkehøgskole er tilstede og etter styrets mening foreligger det merverdier i skolens tomtearealer.

Regnskap for Åsane Folkehøgskole ligger som vedlegg til årsregnskapet for 2016.

Note 3 - Langsiktige fordringer, pantstillelser, garantier og solidaransvar

	2016	2015
Premiefond	78 271	41 465
Bundne skattetrekksmidler	604 988	587 722
IOGT hefter solidarisk for bokført gjeld i Åsane Folkehøgskole		
Bokført gjeld i Åsane Folkehøgskole	24 006 656	24 526 134

For øvrig har IOGT ingen pantstillelser, garantier eller solidaransvar.

Note 4 - Fordringer

Kortsiktige fordringer og mellomværender er vurdert til pålydene.
For usikre poster er det gjort en avsetning på kr 200 000.

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2016

	Grunnfond	Egenkapital	Annen	Total
	uten	andre tiltak	egenkapital	egenkapital
Note 5 - Egenkapital	uten	uten	uten	uten
	restriksjoner	restriksjoner	restriksjoner	restriksjoner
Egenkapital pr. 01.01	300 000	190 121	3 204 566	3 694 687
Flyttes til annen ek uten restriksjoner	-300 000		300 000	
Årets resultat			284 491	284 491
Korrigert fordring Åsane Folkehøgskole			-775 000	-775 000
Resultat Møteplassen		-257 666	257 666	
Dekkes fra annen ek uten restriksjoner		67 545	-67 545	
Egenkapital pr. 31.12	0	0	3 204 178	3 204 178

Da IOGT i Norge i følge sine lover ikke er registrert med grunnkapital er tidligere bokført grunnkapital overført annen egenkapital uten restriksjoner.

Note 6 - Tilskudd

	2016	2015
Offentlige tilskudd		
Helsedirektoratet - Grunntilskudd	2 279 000	1 854 000
Helsedirektoratet - Prosjekttilskudd	6 529 364	8 264 559
BUF- Tilskudd	4 562 435	4 933 559
Andre kommunale tilskudd	1 806 900	1 747 200
Sum	15 177 699	16 799 318
Overført til neste år	-1 090 320	-1 398 123
Sum offentlige tilskudd	14 087 379	15 401 195
Andre tilskudd	2016	2015
Stiftelsen Ansvar for fremtiden	105 000	446 754
Ekstrastiftelsen	0	0
Tilskudd Enestående Familie	0	104 198
Stavangerprosjektet	53 806	79 856
Andre tilskudd	20 000	65 000
Sum	178 806	695 808
Overført til neste år	-153 806	-158 807
Sum andre tilskudd	25 000	537 001

Note 7 - Medlemskontingenter

	2016	2015
Totale kontingenter	575 321	679 984
Sum medlemskontingenter	575 321	679 984

Note 8 - Økonomi tiltak

	2016	2015
Bingoinntekter	59 555	79 905
Lotterikompensasjon	146 612	146 612
Millionlotteriet	100 895	124 362
Hvit jul samlingskampanje	318 577	355 479
Annonse og salgsinntekter	27 764	41 070
Sum økonomitiltak	653 403	747 428

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2016

Note 9 - Administrative inntekter	2016	2015
Son Senterne	135 000	266 000
Solhaug Stiftelsen	150 000	150 000
Verving	144 000	396 000
Prosjekter	786 000	688 122
Andre administrative inntekter	223 808	656 112
Sum administrative inntekter	1 438 808	2 156 234

Note 10 - Personalkostnader

Antall årsverk IOGT i Norge	2016	2015
Sentralkontoret	6	6
Regionskonsulenter	2	2
Frivillinghetssentralene	4	4
Charlottenlund	0	0
Son Senterne	3	4
Prosjekter	6	6
Totalt IOGT i Norge	21	22

I tillegg foreligger mindre engasjementer vedrørende Sammen senterne og Enestående familier.

Enkelte ansatte i IOGT-regioner, lokalavdelinger i IOGT, frivillighetssentral i Karmøy, Sauda og Luster og lokale Sammen prosjekt i Grimstad, Sandefjord og Kristiansand er registrert som ansatte i IOGT.

Lønnskostnader	2016	2015
Lønnskostnader (inkl daglig leder og styre)	9 717 883	8 173 890
Feriepenger	980 662	1 006 148
Honorarer	843 012	651 220
Arbeidsgiveravgift	1 557 923	1 458 635
Pensjonskostnader	663 394	651 932
KNIF forsikringer	0	58 385
Refusjon sykepenger	-403 908	-202 995
Kantinetrekk	-19 268	-19 080
Andre personalkostnader	165 023	-13 310
Refusjon personalkostnader	-4 079 927	-2 440 690
Sum	9 424 794	9 324 135

Lønn til generalsekretær	658 414	641 391
--------------------------	---------	---------

Godtgjørelse revisor	2016	2015
Revisor, revisjon	117 876	139 000
Revisor, attestasjoner	67 797	86 875
Revisor, andel bistand	18 187	16 875
Oppgitte beløp er inklusive mva.	203 860	242 750

Note 11 - Administrasjonskostnader

	2016	2015
Leiekostnader. Til ACTIS for lokaler i Torggata 1	499 187	462 206

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2015

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små organisasjoner.

Årsregnskapet er basert på grunnleggende regnskapsprinsipper som transaksjonsprinsippet, opptjeningsprinsippet, sammenstillingsprinsippet, kongruensprinsippet og forsiktighetsprinsippet.

Vurderingsprinsippene konsistente over tid, med mindre annet er opplyst.

Regnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift.

a) Driftsinntekter og driftskostnader

Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Inntekter resultatføres når de er opptjent.

Utgifter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Eventuelle urealiserte tap resultatføres.

b) Klassifiseres av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler.

Andre eiendeler klassifiseres som omløpsmidler.

Fordringer som skal tilbakebetales innen et år klassifiseres som omløpsmidler.

Ved klassifisering av langsiktig og kortsiktig gjeld legges samme prinsipper til grunn.

c) Vurderingsregler varige driftmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene fordeles lineært.

d) Vurderingsregler fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

e) Skatt.

Organisasjonen driver ingen skattepliktig virksomhet.

Note 1 - Egne fond og institusjoner

Følgende fond og institusjoner med egne regnskap og separate forvaltede midler er direkte innarbeidet i IOGTs balanse. Fondene administreres av IOGT sitt hovedkontor.

	Utviklings- fondet	Asta & Sverre Jensens fond	Carl Reynolds Fond	Sum
Kapital 1.1.15	8 273 634	162 353	1 536 363	9 972 350
Resultat 2015	-40 602	6 750	21 150	-12 702
Annen kapitalendring	1 968 793	0	0	1 968 793
Kapital 31.12.2015	10 201 825	169 103	1 557 513	11 928 441

Rektor Lars O. Jensens stipendiefond er en egen stiftelse og føres i et separat regnskap.

Note 2 - Aksjer og investeringer

Aksjer	Antall aksjer	Eierandel	Resultat 2015	EK 2015	Bokført verdi
			100 %	100 %	
Sober Invest AS	1774	65,71 %	63 116	2 358 322	172 200
Sober Kapital AS	184 B + 2 A	4,44 %	1 767 816	20 298 092	15 000
Solhaug Landsted AS	364 B + 1 A	73,00 %	76 845	648 524	0
Sum					187 200

IOGT eier i tillegg aksjer gjennom fond. Verdi av aksjene fremgår av kapitalen i note 1.

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2015

Åsane Folkehøgskole

IOGT eier 100 % av Åsane Folkehøgskole.
Regnskapet for Åsane Folkehøgskole føres separat.

Innskudd i Åsane Folkehøgskole	775 000
Resultat Åsane Folkehøgskole 2015	0
Egenkapital Åsane Folkehøgskole	923 933
Differanse mellom innskutt verdi og bokført egenkapital	-148 933

Etter styrets vurdering er det merverdier i tomtearealene i Åsane Folkehøgskole som gjør at innskutt verdi i Åsane Folkehøgskole er tilstede.

Regnskap for Åsane Folkehøgskole ligger som vedlegg til årsregnskapet for 2015.

Note 3 Langsiktige fordringer, pantstillelser, garantier og solidaransvar

	2015	2014
Premiefond	41 465	39 655
Bundne skattetrekksmidler	587 722	549 768
IOGT hefter solidarisk for bokført gjeld i Åsane Folkehøgskole		
Bokført gjeld i Åsane Folkehøgskole	24 526 134	24 504 335

For øvrig har IOGT ingen pantstillelser, garantier eller solidaransvar.

Note 4 Fordringer

Kortsiktige fordringer og mellomværender er vurdert til pålydene.
For usikre poster er det gjort en avsetning på kr 200 000.

Note 5 - Egenkapital.

	Grunnfond	EK andre tiltak	Annen egenkapital	Total
Egenkapital pr. 01.01	300 000	-16 251	2 442 558	2 726 307
EK effekt konsoliderte enheter		-222 305	0	-222 305
Årets resultat		0	1 149 321	1 149 321
Resultat Møteplassen		0	0	0
Resultat Son Bergen		0	0	0
Resultat Son Kristiansand		0	0	0
Egenkapital pr. 31.12	300 000	-238 556	3 591 879	3 653 323

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2015

Note 6 Tilskudd

Offentlige tilskudd	2015	2014
Grunntilskudd Sosial og helsemiddeldirektoratet	1 854 000	1 567 000
Prosjektilskudd Sosial- og helsedirektoratet	8 264 559	5 885 000
Kommunale tilskudd, barn og fattigdomsmidler	6 680 759	4 819 000
Sum	16 799 318	12 271 000
Overført til neste år	-1 378 925	-897 452
Sum offentlige tilskudd	15 420 393	11 373 548

Andre tilskudd	2015	2014
Stiftelsen Ansvar for fremtiden	235 000	491 300
Ekstrastiftelsen	0	642 000
Gjensidigestiftelsen og andre tilskudd til enestående familier	0	1 423 509
Stavangerprosjektet	79 886	100 000
Sum	314 886	2 656 809
Overført til neste år	-158 807	-1 000 119
Sum andre tilskudd	156 079	1 656 690

Note 7 Medlemskontingenter

	2015	2014
Totale kontingenter	679 984	684 295
Refusjon lokalt medlemsskap	-107 225	-113 260
Avsatt til reisefond	-46 360	-44 580
Sum medlemskontingenter	526 399	526 455

Note 8 Økonomi tiltak

	2015	2014
Bingoinntekter	79 905	122 720
Lotterikompensasjon	146 612	146 612
Millionlotteriet	124 362	114 952
Hvit jul samlingskampanje	355 479	195 807
Annonse og salgsinntekter	41 070	52 350
Sum økonomitiltak	747 428	632 441

Note 9 Administrative inntekter

	2015	2014
Son Senterne	266 000	230 000
Solhaug Stiftelsen	150 000	150 000
Verving	396 000	454 000
Prosjekter	688 122	447 976
Andre administrative inntekter	656 112	558 398
Sum administrative inntekter	2 156 234	1 840 374

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2015

Note 10 Personalkostnader

	2015	2014
Antall årsverk IOGT i Norge		
Sentralkontoret	6	6
Regionskonsulenter	2	2
Frivillighetssentralene	4	4
Charlottenlund	0	1
Son Senterne	4	3
Prosjekter	6	6
Totalt IOGT i Norge	22	22

I tillegg foreligger mindre engasjementer vedrørende Sammen senterne og Enestående familier.

Enkelte ansatte i IOGT-regioner, lokalavdelinger i IOGT, frivillighetssentral i Karmøy, Sauda og Luster og lokale Sammen prosjekt i Grimstad, Sandefjord og Kristiansand er registrert som ansatt i IOGT.

	2015	2014
Lønnskostnader		
Lønnskostnader (daglig leder og styre)	8 233 138	7 579 578
Feriepenger	1 006 148	948 926
Honorarer	707 220	701 688
Arbeidsgiveravgift	1 313 166	1 225 271
Pensjonskostnader	651 933	673 808
KNIF forsikringer	58 348	80 092
Refusjon sykepenger	-202 995	-42 888
Kantinetrekk	-19 080	-18 244
Andre personalkostnader	13 310	42 729
Refusjon personalkostnader	-2 440 690	-2 489 164
Sum	9 320 498	8 701 796

Lønn til generalsekretær	641 391	630 269
--------------------------	---------	---------

	2015	2014
Godtgjørelse revisor		
Revisor, revisjon	139 000	142 750
Revisor, andel bistand	103 750	47 500
Oppgitte beløp er inklusive mva.		

Note 11 Administrasjonskostnader

	2015	2014
Leiekostnader. Til ACTIS for lokaler i Torggata 1	462 206	416 519

Note 12 Netto finansinntekt/-kostnad

	2015	2014
Andre renteinntekter	110 349	112 717
Renter og gebyr	0	-45
Sum	110 349	112 672

Resultat Utviklingsfondet

Resultat pr. 31.12.	Note	2016	2015
FONDSINNTEKTER			
Renter Sober Kapital AS	2	-55 200	-76 080
Gevinst ved salg av aksjer i Sober Kapital	4	0	0
Renter bankinnskudd	2	-55 804	-84 364
Renter lån Solhaug Landsted	2	-16 338	-18 226
Sum driftsinntekter		-127 342	-178 670
FONDSKOSTNADER			
Tilskudd	1	338 014	219 224
Sum driftskostnader		338 014	219 224
OVERSKUDD/UNDERSKUDD		210 672	40 554
DEKNING/DISPONERING			
Til grunnkapital	7	-12 734	17 867
Til/fra disponibel kapital	7	223 406	-58 421
Sum disponering		210 672	-40 554

Balanse Utviklingsfondet

Balanse pr. 31.12.	Note	2016	2015
EIENDELER			
Interim IOGT	6	4 920 854	2 356 999
Sparebanken Sør	3	5 266 061	5 210 257
Sober Kapital aksjer	4	951 000	951 000
Sober Kapital lån	5	920 000	920 000
Lån Solhaug Landsted As	5	944 490	944 490
Aksjer Solhaug Landsted As	4	100 000	100 000
SUM EIENDELER		13 102 405	10 482 746
FONDSKAPITAL			
Grunnkapital 1/1	6	7 455 112	6 382 848
salget av losje Mimers lokaler i Narvik -	6	1 415 260	0
Lån Solhaug Landsted As	2	0	35 000
Aksjer Solhaug Landsted As	3	0	35 000
Overføring interim nedlagt Mandal	6	0	8 403
Fra IOGT på Eiker	6	0	175 000
Oppgjør salg Flekkefjord	6	0	133 872
Losje Varberg	6	0	654 500
IOGT Strømsø avsluttet drift	6	0	12 622
Tillagt grunnkapital	6	12 734	17 867
Bunden fondskapital 31/12		8 883 106	7 455 112
Fri fondskapital 1/1	6	2 886 761	1 890 785
salget av losje Mimers lokaler i Narvik -	6	1 415 260	0
Lån Solhaug Landsted As	2	0	35 000
Aksjer Solhaug Landsted As	3	0	35 000
Overføring interim nedlagt Mandal	6	0	8 403
Fra IOGT på Eiker	6	0	175 000
Oppgjør salg Flekkefjord	6	0	133 872
Losje Varberg	6	0	654 500
IOGT Strømsø avsluttet drift	6	0	12 622
Fra/Til disponibel kapital	6	-223 406	-58 421
Fri fondskapital 31/12	6	4 078 615	2 886 761
Sum Fondskapital		12 961 722	10 341 874
Avsetning til vedtatt tilskudd	1	140 683	140 872
Sun Gjeld		140 683	140 872
SUM GJELD OG FONDSKAP.		13 102 405	10 482 746

Oslo, 15.mai. 2017

Styret i IOGT

Hanne Gade Ringdal
Styreleder

Nils Johan S Garnes
styremedlem

Trond Aasland
Styremedlem

Elisabeth Fjortoft
Styremedlem

Trine Skåret
Styremedlem

Gisle Bangsund
Ansatt representant

Torrstein Torbjørnsen
Vara

Sonja Jacobsen
Vara

Utviklingsfondet

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR 2016

Note 1 - Tilskudd

Utviklingsfond har i 2016 vedtatt følgende tilskudd:

Tilskudd til Sammen prosjektet	200 000
Tilskudd til Enestående familier prosjektet	20 000
Tilskudd til frivillige sentraler	118 014

Sum **338 014**

Note 2- Avkastninger 2016

Renter Lån Sober kapital	55 200
Renter Bankinnskudd	55 804
Renter lån Mo i Rana til Solhaug landsted AS	16 338

Sum **127 342**

Note 3- Bankinnskudd og garantiforpliktelser

Utviklingsfond har innskudd plassert i Sparebanken Sør

IB 1.1			5 210 257
Renter 2016			55 804
UB 2016			5 266 061

kr.5 112 000 er sperret for garanti til fordel for gevinster i millionlotteriet pr.31.12.16.

Note 4 - Aksjer og investeringer

Investeringene er regnskapsført i selskapsregnskapet etter kostmetoden.

Fondet har følgende eierandeler:

Navn	Antall	Pålydende	Bokført verdi
Sober Kapital AS	184	5000/6000	951 000
Solhaug Landsted AS	100	1 000	100 000

Note 5 - Lån

Fondet har følgende lån i beslektede selskaper:

Navn	Bokført verdi	Rentesats	Renter
Sober Kapital AS	920 000	6 %	55 200
Solhaug Landsted AS	944 490	2 %	16 338

Note 6 - Mellomregning IOGT

IB 1.1			2 356 999
Utbetaling tilskudd frivillig sentralene			-118 204
Renter Sober Kapital AS			55 200
Renter Solhaug Landsted AS			16 338
Avsetning tilskudd 2016			-220 000
salget av losje Mimers lokaler i Narvik			2 830 521
UB 2016			4 920 854

Note 7 - Fondskapital

Bundenkapital

IB bunden 1.1	7 455 111
salget av losje Mimers lokaler i Narvik - 50 % iht vedtekter	1 415 260
Disponering iht vedtektene(10 % av avkastning)	12 734
UB bunden 2016	8 883 105

Disponibelt pr.01.01	2 886 761
salget av losje Mimers lokaler i Narvik - 50 % iht vedtekter	1 415 260
Fra/til disponibel kapital 2016	-223 406
Fri fondskapital pr.31.12.2016	4 078 615

Sum fondskapital **12 961 721**

Resultat Rektor Lars O. Jensens stipendiefond

org. nr. 979 416 288

Resultat pr. 31.12.	Noter	2016	2015
FONDSINNTEKTER			
Bankrenter	1	-46 451	-76 500
Sum driftsinntekter		-46 451	-76 500
FONDSKOSTNADER			
Utdelinger	3	0	0
Andre kostnader	2	13 467	14 092
Sum driftskostnader		13 467	14 092
KAPITALØKNING		-32 984	-62 408
DEKNING/DISPONERING			
Indeksregulering	4	52 609	76 615
Til/fra disponibel kapital	4	-19 625	-14 207
Sum disponering		32 984	62 408

Balanse Rektor Lars O. Jensens stipendiefond

Balanse pr. 31.12.		2016	2015
EIENDELER			
Bankinnskudd	1	2 766 369	2 719 918
SUM EIENDELER		2 766 369	2 719 918
FONDSKAPITAL			
Grunnfond 01.01	4	2 630 441	2 553 826
Indeksregulert	4	52 609	76 615
Bunden fondskapital 31.12		2 683 050	2 630 441
Disponibelt 01.01	4	-33 365	-19 158
Fra/til disponibel kapital	4	-19 625	-14 207
Fri fondskapital 31.12		-52 990	-33 365
Gjeld til IOGT i Norge	5	119 309	105 842
Vedtatt ikke utbetalt utdelinger	3	17 000	17 000
Sum Gjeld		136 309	122 842
Sum gjeld og fondskapital		2 766 369	2 719 918

Bergen 20.mai 2016

Styret for Rektor Lars O. Jensens stipendiefond

Nils Johan Garnes
Styremedlem

Hanne Gade Ringdal
Styreleder

Hanne Cecilie Widnes
Styremedlem

Resultat Asta og Sverre Jensens fond

Resultat pr. 31.12.	Note	2016	2015
FONDSINNTEKTER			
Rente og utbytte Sober Kapital AS	1	4 500	6 750
Sum driftsinntekter		4 500	6 750
FONDSKOSTNADER			
Stipendutbetaling		0	0
Sum driftskostnader		0	0
Kapitalendring	3	4 500	6 750

Balanse Asta og Sverre Jensens fond

Balanse pr. 31.12.		2016	2015
EIENDELER			
Interim IOGT	2	23 603	19 103
Aksjer Sober Kapital AS	1	75 000	75 000
Lån Sober Kapital AS	1	75 000	75 000
SUM EIENDELER		173 603	169 103
FONDSKAPITAL			
Fondskapital 01.01	3	169 103	162 353
Kapitalendring	3	4 500	6 750
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		173 603	169 103

Oslo, 15. mai 2017

Hanne Gade Ringdal
Styreleder

Nils Johan Garnes
Styremedlem

Elisabeth Fjørtoft
Styremedlem

Noter Asta og Sverre Jensens fond

Note 1

Aksjer i Sober kapital	kr 75 000	15 aksjer à kr.5 000, bokført til pålydende.
Utbytte 2016	kr 0	

Lån til Sober kapital AS	kr 75 000	
Renteinntekter 6 %	kr 4 500	

Sum inntekter	kr 4 500	
----------------------	-----------------	--

Note 2

Mellomværende med IOGT:

IB 2014	19 103	
Renter + utbytte fra sober kapital i 2015	4 500	

Sum	kr 23 603	
------------	------------------	--

Note 3: Fondskapital

Ingen krav i vedtektene til disponering av resultat

Resultat Carl Reynoldsfond

Resultat pr. 31.12.	Note	2016	2015
FONDSINNTEKTER			
Utbytte og renter Sober Kapital AS	1	-14 100	-21 150
Sum driftsinntekter		-14 100	-21 150
FONDSKOSTNADER			
Tap salg aksjer Villaveien 5		0	0
Sum driftskostnader		0	0
UNDERSKUDD/OVERSKUDD		-14 100	-21 150
DEKNING/DISPONERING			
Minimum indeksregulering	3	28 880	28 314
Redusert bunden fondskapital			
Fra/til disponibel kapital	3	-14 780	-7 164
Sum disponering		14 100	21 150

Balanse Carl Reynolds fond

Balanse pr. 31.12.		2016	2015
EIENDELER			
Interim/lån IOGT	2	582 823	568 723
Aksjer Sober Invest AS	4	253 790	253 790
Aksjer Solhaug Landsted AS	4	265 000	265 000
Aksjer Sober kapital AS	4	235 000	235 000
Lån Sober Kapital AS	4	235 000	235 000
SUM EIENDELER		1 571 613	1 557 513
FONDSKAPITAL			
Grunnkapital 1/1 1985	3	1 200 000	1 200 000
Indeksregulert/tapsregulert	3	1 472 893	1 444 013
Bunden fondskapital 31.12		2 672 893	2 644 013
Disponibelt 01.01	2,3	-1 086 501	-1 079 337
Fra/til disponibel kapital	3	-14 780	-7 164
Fri fondskapital 31.12	3	-1 101 281	-1 086 501
Sum gjeld og fondskapital		1 571 613	1 557 513

Oslo, 15.mai 2017

Hanne Gade Ringdal
Styreleder

Nils Johan Garnes
Styremedlem

Trond Aasland
Styremedlem

Noter Carl Reynoldsfond

Note 1: Inntekter

Utbytte aksjer fra Sober kapital As	0	235 000	0
Lån til Sober I fra Sober kapital As	6 %	235 000	14 100
Sum			14 100

Note 2: Lån, mellomværende

Lån Sober Kapital	235 000
Mellomværende med IOGT:	
IB 2016	568 723
Inntekter r fra sober kapital i 2016	14 100
Sum	582 823

Note 4 Aksjer

	Antall	Andel % 2014	Andel % 2015	Bokført verdi
Aksjer Sober Invest	604	16,00 %	16,00 %	253 790
Aksjer Solhaug AS	265	53 %	53 %	265 000
Aksjer Sober kapital	47	1,50 %	1,50 %	235 000

Note 3 Fondskapital

Grunnkapital	1 200 000
Bundenkapital	
IB bunden	1 444 013
Indeksregulering 2016: 2 % av UB 2015	konuprisindeks for 2015 = 2 % 28 880
UB bunden	1 472 893
Disponibelt pr.01.01	-1 086 501
Fra/til disponibel kapital 2016	-14 780
Fri fondskapital pr.31.12.2016	-1 101 281
Sum fondskapital	1 571 613

Til Årsmøte i
IOGT i Norge
(org.no-966 804 130)

163/KVT

REVISORS BERETNING FOR 2015

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for organisasjonen som består av balanse pr. 31. desember 2015 med egenkapital 3.694.687 kr., resultatregnskap som viser et overskudd på 954.925 kr., for regnskapsåret og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av IOGT's styre og generalsekretær. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens og stiftelseslovens krav.

Denne revisjonsberetning inkluderer også Carl Reynoldsfondet, IOGT's Utviklingsfond og Aasta/Sverre Jensens fond. Den samlede fondskapital på 12.068.490 kr. er innarbeidet i IOGT's balanse, konf. også note 1.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av IOGT's formuesforvaltning og regnskaps- og internkontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til foreningen pr. 31. desember 2015 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet pr. denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med regnskapslovens regler og god bokføringskikk i Norge.

Sandefjord, 25. mai 2016

Kay Vidar Thomassen
Statsautorisert revisor

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til årsmøtet i IOGT i Norge

165/KVT

Sandefjord, 18. mai 2017

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet 2016

Konklusjon

Vi har revidert IOGT i Norges`s årsregnskap som viser et positivt aktivitetsresultat på kr. 284.491 og en egenkapital på kr. 19.783.660. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, og aktivitetsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til regnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater (og kontantstrømmer) for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av regnskapet*. Vi er uavhengige av organisasjonen slik det kreves i lov og forskrift, og har oppfylt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av styrets årsberetning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

Styrets og daglig leders ansvar for regnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av regnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og på tilbørlig måte opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for regnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

(side 1 av 2)

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av regnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at regnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for vår mening. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på regnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Sandefjord, 18. mai 2017
FGH Revisjon AS

Kay Vidar Thomassen
Statsautorisert revisor

Åsane Folkehøgskole
Årsregnskap 2016

Åsane Folkehøgskole

Årsberetning 2016

Virksomhetens art og sted

Virksomheten er skoledrift med hovedkurs og kortkurs. Skolen har all sin virksomhet knyttet til lokaler/internat beliggende på Hylkje i Bergen kommune.

Regnskap

Regnskapet gir en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av virksomheten og dens stilling.

Regnskapet viser et driftsoverskudd på kr 1.666.856 mot driftsoverskudd på kr 1.553.922 i 2015. Årsresultat er et overskudd på kr 948.611; en økning i resultatet på kr 246.629 fra 2015. Oppnådd resultat er i samsvar med budsjett og styrets målsetninger. Styret finner dette svært oppløftende; særlig sett i forhold til de betydelige utfordringer man har hatt knyttet til nedgang i elevtallet fra høstsemesteret 2014. Skolen sin likviditet er fortsatt stram. Bokført egenkapital pr. 31.12.2016 er positiv kr 1.872.544 (7%) mot kr 923.933 (3,6%) pr. 31.12.2015.

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2016 er satt opp under denne forutsetningen. Skolens bokførte egenkapital er positiv, men fortsatt svak. Styret finner det likevel forsvarlig med fortsatt drift. Dette sett i lys av årets resultat og at skolens bygninger for noen år tilbake ble taksert til 80 mill. i den stand de da var i, mot bokført verdi ca. 23,4 mill. Ikke bokført merverdi utgjør ca. 55 mill.

Arbeidsmiljø

Det har ikke vært ulykker eller skadetilfeller i 2016. Det generelle sykefraværet vært minimalt. Arbeidsmiljøet vurderes som godt.

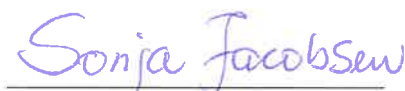
Skolens ansatte har utført totalt 18 årsverk. Disse fordeler seg med 7 årsverk utført av menn og 11 årsverk utført av kvinner.

Ytre miljø

Skolens virksomhet er knyttet til undervisning. Påvirkningen av det ytre miljø antas å være liten og det er således ikke iverksatt tiltak for å redusere negative miljøpåvirkninger

Bergen, 02. mai 2017

Helge Kolstad
styrets leder

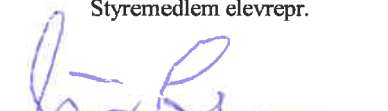

Sonja Jacobsen
styremedlem

Andreas Friis Jørgensen
styremedlem/personalrepresentant

Elisabeth Christina Rafshol
Styremedlem elevrepr.

Stig Sandstad
styremedlem

Elna Nilsen
styremedlem

Eivind Jahren
styremedlem

Bjørn Berntsen
rektor

Åsane Folkehøgskole

Resultatregnskap

NOTER	DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2016	2015
	Inntekter hovedkurs/kortkurs	10 559 130	9 126 048
	Inntekter utleiedrift/sommerkurs/vandrerrhjem	409 188	308 398
3	Statstilskudd	10 466 375	10 484 986
3	Andre inntekter	864 664	890 418
	Sum driftsinntekter	<u>22 299 357</u>	<u>20 809 851</u>
4, 6	Lønnskostnad	12 475 472	11 650 360
	Innkjøp av matvarer	1 427 149	1 320 804
	Driftskostnader skole og internat	1 365 374	1 186 922
	Leiet utstyr	122 429	116 346
	Driftskostnader hovedkurs/kortkurs	3 136 533	3 201 084
	Andre administrasjonstjenester	1 062 020	1 023 439
	Kostnader egne transportmidler	58 470	30 224
	Kostnader ved reise m.v.	88 886	82 817
	Reklame	523 519	282 070
	Forsikringer	127 265	124 012
1	Avskrivninger	245 384	237 850
	Sum driftskostnader	<u>20 632 501</u>	<u>19 255 928</u>
	Driftsresultat	<u>1 666 856</u>	<u>1 553 922</u>
	FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER		
	Finansinntekt	320	1 608
	Finanskostnad	718 565	853 548
	Resultat av finansposter	<u>-718 245</u>	<u>-851 940</u>
	Årsresultat	<u>948 611</u>	<u>701 982</u>
	OVERFØRINGER		
	Årsoverskudd overført til egenkapital	-948 611	-701 982
	Sum overføringer	<u>-948 611</u>	<u>-701 982</u>

Åsane Folkehøgskole

Balanse pr. 31. desember

NOTER	EIENDELER	2016	2015
	Anleggsmidler		
	Varige driftsmidler		
1, 2	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	23 380 600	22 902 900
1	Transportmidler, inventar og maskiner	1 000 700	955 500
	Sum varige driftsmidler	<u>24 381 300</u>	<u>23 858 400</u>
	Sum anleggsmidler	<u>24 381 300</u>	<u>23 858 400</u>
	Omløpsmidler		
	Lagerbeholdning, bibliotek, undervisningsmidler	<u>264 120</u>	<u>260 738</u>
	Fordringer		
	Fordringer	320 681	316 838
	Forskuddsbetalte kostnader	590 082	555 835
	Sum fordringer	<u>910 763</u>	<u>872 673</u>
7	Likvider	<u>323 016</u>	<u>458 256</u>
	Sum omløpsmidler	<u>1 497 899</u>	<u>1 591 667</u>
	SUM EIENDELER	<u>25 879 199</u>	<u>25 450 067</u>

Åsane Folkehøgskole

Balanse pr. 31. desember

NOTER	EGENKAPITAL OG GJELD	2016	2015
	Egenkapital		
	Opptjent egenkapital		
	Annen egenkapital	1 872 544	923 933
	Sum opptjent egenkapital	<u>1 872 544</u>	<u>923 933</u>
5	Sum egenkapital	<u>1 872 544</u>	<u>923 933</u>
	Gjeld		
	Langsiktig gjeld		
2	Gjeld til kredittinstitusjoner	15 322 650	16 043 762
8	Langsiktig gjeld til organisasjoner etc.	3 047 800	3 232 600
	Sum langsiktig gjeld	<u>18 370 450</u>	<u>19 276 362</u>
	Kortsiktig gjeld		
2	Gjeld til kredittinstitusjoner	2 299 821	1 704 429
	Leverandørgjeld	607 407	1 081 820
	Skyldige offentlige avgifter	790 848	686 301
	Annen kortsiktig gjeld	1 938 129	1 777 221
	Sum kortsiktig gjeld	<u>5 636 206</u>	<u>5 249 772</u>
	Sum gjeld	<u>24 006 656</u>	<u>24 526 134</u>
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	<u>25 879 199</u>	<u>25 450 067</u>

Bergen, 2. mai 2017

 Helge Kolstad
 styrets leder

 Sonja Jacobsen
 styremedlem

 Andreas Friis Jørgensen
 styremedlem/personalrepresentant

 Elisabeth Christina Rafshol
 styremedlem/eleve representant

 Stig Sandstad
 styremedlem

 Elna Nilsen
 styremedlem

 Eivind Jahren
 styremedlem

 Bjørn Berentsen
 rektor

Åsane Folkehøgskole

Noter til regnskap 2016

Note 0 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Enkelte poster er vurdert etter andre prinsipper og redegjøres for nedenfor.

Inntekter

Ved varesalg:

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når både risiko og kontroll i hovedsak er overført til kunden. Dette vil normalt være tilfellet når varen er levert til kunden. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Ved tjenestesalg:

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Pensjoner

Innskuddsplaner periodiseres etter sammenstillingsprinsippet.

AFP-forpliktelser innenfor SPK-ordningen er en flerforetaksordning som er innskuddsbasert.

Varer

Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi. For råvarer og varer i arbeid beregnes netto salgsverdi til salgsverdien av ferdig tilvirkede varer redusert for gjenværende tilvirkningskostnader og salgskostnader.

Åsane Folkehøgskole

Noter til regnskap 2016

Note 0 fortsetter

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Note 1 – Varige driftsmidler

	Transport midler	Maskiner, inventar	Skole- og internat- bygninger	Andre bygninger	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1.	198.902	3.525.003	23.336.448	940.956	28.001.309
Tilgang i året	0	290.520	477.764	0	768.284
Avgang til anskaffelseskost	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	198.902	3.815.523	23.814.212	940.956	28.769.592
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 1.1.	90.902	2.677.503	1.340.548	33.956	4.142.909
Årets avskrivninger	29.000	216.320	64	0	245.384
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.	119.902	2.893.823	1.340.612	33.956	4.388.293
Bokført verdi pr. 31.12.	79.000	921.700	22.473.600	907.000	24.381.300
Prosentstørrelse for ordinære avskrivninger	15 %	2-20%	0 %	0 %	

Påkostninger på skoleanlegget avskrives lineært. Opprinnelig kostpris på skoleanlegg, kr 4.990.000, avskrives ikke. Nyinvesteringer på andre bygninger foretatt etter 1991 avskrives lineært. Opprinnelig kostpris på andre bygninger, kr 337.000, avskrives ikke.

Skolens bygninger er taksert til et mye høyere beløp enn bokført verdi. Skolens styre har derfor vedtatt at bygninger ikke skal avskrives i 2009 -2016.

Åsane Folkehøgskole

Noter til regnskap 2016

Note 2 – Gjeld og pantstillelser

Gjeld som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt:

	2016	2015
Gjeld til kredittinstitusjoner	12.745.150	13.447.000
Langsiktig gjeld til organisasjoner etc.	<u>2.123.800</u>	<u>2.308.600</u>
Sum annen langsiktig gjeld	<u>14.868.950</u>	<u>15.755.600</u>

Bokført gjeld som er sikret ved pant o.l.:

Gjeld til kredittinstitusjoner	17 622 471	17 748 191
Langsiktig gjeld til organisasjoner etc.	<u>3 047 800</u>	<u>3 232 600</u>
Sum	<u>20 670 271</u>	<u>20 980 791</u>

Limit kassekreditt	<u>2 500 000</u>	<u>1 750 000</u>
--------------------	------------------	------------------

Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for bokført gjeld:

Skoleanlegg	14 868 400	14 868 400
Andre bygninger	<u>637 000</u>	<u>637 000</u>
Sum	<u>15 505 400</u>	<u>15 505 400</u>

Note 3 – Tilskudd

Statstilskudd	2016	2015
Statstilskudd	<u>10.466.375</u>	<u>10.484.986</u>
Sum	<u>10.466.375</u>	<u>10.484.986</u>

Andre tilskudd (inngår i andre inntekter)

Kommunalt tilskudd inkl. kulturmidler	<u>12.000</u>	<u>34.000</u>
Sum	<u>12.000</u>	<u>34.000</u>

Åsane Folkehøgskole

Noter til regnskap 2016

Note 4 – Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnad	2016	2015
Lønn og feriepenger	9.788.905	9.094.626
Arbeidsgiveravgift	1.546.178	1.442.018
Pensjonskostnader	1.032.628	958.495
Andre ytelser	107.762	155.222
Sum	<u>12.475.472</u>	<u>11.650.360</u>
Gjennomsnittlig antall årsverk	<u>18</u>	<u>18</u>

Ytelser til ledende personer	Rektor	Styret
Lønn	812.743	0

Kostnader til revisor

Godtgjørelse til Deloitte AS og samarbeidende selskaper for revisjon og revisjonsrelaterte tjenester utgjør i 2016 kr 65.625 inkl. mva. Godtgjørelse for andre tjenester utgjør kr 60.875 inkl. mva.

Note 5 – Eierstruktur

Skolen eies 100 % av IOGT.

Note 6 – Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Skolen har pensjonsordning som omfatter alle ansatte i mer enn 35 % stilling. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsen fra folketrygden. Forpliktelsen er dekket gjennom Statens Pensjonskasse. Skolens andel av årets pensjonspremie, kr 1.032.628, er kostnadsført i sin helhet.

Skolen har, gjennom medlemskap i Statens Pensjonskasse, medlemskap i AFP-ordning. I første del av 2016 var det 1 tidligere ansatt som mottok pensjon via ordningen. Ingen ansatte som mottok pensjon via ordningen i andre del av året. Selskapet belastes ikke med egenandel av utbetalt pensjon til tidligere ansatte. Den generelle AFP-ordning omfatter 19 personer i aldersgruppen fra 30 år til 64 år.

Åsane Folkehøgskole

Noter til regnskap 2016

Note 7 - Likvider

I posten likvider inngår bundne skattetrekksmidler med kr 200.634.

Note 8 – Egenkapital

	2016	2015
Egenkapital pr. 1.1.	923 933	221 950
<i>Årets endringer i egenkapital</i>		
Årets resultat	948 611	701 982
Egenkapital pr. 31.12.	1 872 544	923 933

Til eieren i Åsane Folkehøgskole

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Åsane Folkehøgskole sitt årsregnskap som viser et overskudd på kr 948.611. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvise bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvise bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bergen, 2. mai 2017
Deloitte AS

Pål Svendsen
statsautorisert revisor

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

A. Forslag til nytt navn for IOGT i Norge

Landsstyret foreslår at IOGT i Norge endrer navn til Klar – solidaritet og forebygging.

Dette medfører endring i alle paragrafer i vedtektene hvor det i dag står IOGT i Norge eller IOGT.

BEGRUNNELSE:

De siste årene har vi startet opp mange nye aktiviteter. Viktig i disse aktivitetene har vært å finne gode måter å kommunisere med de vi ønsker å treffe. Vi tar utgangspunkt i de behovene foreldre har når barna deres går inn i ungdomsskolealder, eller til innvandrere som har spørsmål og utfordringer med den norske alkoholkulturen. Vi har tilbud til foreldre som føler seg alene med barn, og til rusmisbrukere som lever på gata. Vi har vært landet rundt med ruspolitiske møter og forebyggingskonferanser. Vi har hatt flere hundre lokale stands – både for å verve og i forbindelse med kampanjer. Vi har vært og er opptatt av å knytte IOGT-navnet til disse aktivitetene, men ser også at navnet i dag gir oss flere forklaringsproblemer enn fordeler i arbeidet.

IOGT er i dag ingen forkortelse, men det finnes heller ingen fornuftig måte å si navnet på som f.eks IKEA eller OBOS. Dermed blir en god del mennesker opphengt i navnet. Navnet knyttes først og fremst til vår historie, en historie vi ikke er flau over, men som likevel ikke er det vi mener først og fremst bygger organisasjonen i dag.

Å bytte navn er ikke avgjørende for å jobbe med vårt omdømme i samfunnet, men sammen med de andre tingene som vi gjør vil det gjøre kommunikasjonen litt enklere. Å ha et navn som forbindes med noe positivt og ikke minst med det organisasjonen gjør eller står for, fremfor å ha fire bokstaver som har en historisk betydning, men ikke noen mening i dagens samfunn er ønskelig.

Vi har kjørt en prosess i fire år hvor mange navn har vært lansert og diskutert i organisasjonen. Det siste året har vi jobbet med et knippe navn, hvorav Klar var et av disse. Vi har hatt fokusgrupper både i organisasjonen, og blant folk nær organisasjonen. Klar kom ut som det navne-alternativet med størst støtte.

Klar er et navn som gir positive assosiasjoner. Det signaliserer at vi er klare til å gjøre en innsats eller et arbeid. Det kan også koples til det vi er – klare eller edrue. Man kan også gi hver bokstav i ordet en betydning. Vi mener at denne flertydigheten er positiv siden navnet ikke stenger, men kan brukes aktivt i flere sammenhenger enn om vi brukte begreper som er mer spesifikke for oss, men som kun kan bety en ting - liksom edru eller rusfri.

Vi har imidlertid fått noen reaksjoner på at navnet er for generelt, og vi ser derfor at vi kan ha behov for et tillegg for å gjøre navnet mer særegent, men også for å skille det fra andre på feltet som bruker Klar-begrepet. Vi foreslår derfor at navnet blir Klar – solidaritet og forebygging.

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

Forebygging er et bredt begrep som dekker både tiltak som retter seg mot alle og søker å forhindre at et problem eller skade oppstår; tiltak som retter seg mot risikosituasjoner og risikogrupper som er mer utsatt enn andre; og tiltak som rettes mot enkeltindivider hvor problemene allerede har skjedd. IOGT har aktiviteter som dekker hele spekteret av begrepet, selv om vi som regel har brukt begrepet i betydningen tiltak som skal hindre at problemer oppstår, på et tidligst mulig tidspunkt. I tillegg har vi også aktiviteter som ikke nødvendigvis hver har et forebyggende formål, men som like fullt kan ha forebyggende effekter.

Ut fra denne definisjonen av forebygging mener vi at det er dekkende for det aller meste av de aktivitetene vi driver med i dag, og derfor det ordet som best beskriver det vi gjør.

Mange av våre medlemmer ser på valget om å ikke drikke alkohol som et solidaritetsstandpunkt. Men solidaritetsarbeidet har også en spesiell plass i vår ideologi og arbeid gjennom arbeidet i FORUT. Arbeidet for fattigdomsbekjempelse og like rettigheter har lange tradisjoner i organisasjonen. Derfor mener vi dette også fortjener en plass i et tillegg til navnet Klar.

Med navnet Klar – solidaritet og forebygging har vi ordet Klar som sier noe om hvem og hva vi er, og forebygging og solidaritet som sier noe om hva vi gjør og hva vi står for. Kombinasjonen av dette mener vi gir et godt navn for IOGT å gå videre med.

PRAKTISK GJENNOMFØRING

Med et positivt vedtak på dette landsmøtet endrer vi navn fra landsmøtets avslutning. Vi ser imidlertid at vi i en overgangsperiode må bruke «tidligere IOGT» på konvulutter og brevark inntil det nye navnet har festet seg.

Regioner og områder endrer automatisk navn som følge av vedtaket. Når det gjelder avdelinger oppfordrer vi også disse til å bruke Klar-navnet i sine navn, men det er ikke et krav om at de endrer navn. De kan altså fortsatt bruke sine nåværende navn. Vi vet at mange i organisasjonen er oppvokst i IOGT, og har sterke og gode følelser til navnet. Derfor kommer vi heller ikke til å fungere som noe «navnepoliti» i denne saken.

Når det gjelder forholdet til IOGT International er de informert om forslaget, og har ingen motforestillinger. Kun 29 av 123 medlemsorganisasjoner i IOGT International heter noe med IOGT i dag, og man vurderer på neste kongress å komme med forslag til nytt navn også her.

Det finnes en annen organisasjon på feltet som bruker Klar-navnet. Denne arbeider imidlertid kun i en del av landet, og siden vi ikke bruker Klar-navnet alene vil ikke dette by på noen problemer juridisk. Navnet er heller ikke beskyttet i patentregisteret.

Vi har gjort en vurdering av hva et navneskifte vil koste. Alt materiell vi har er trykket opp i et begrenset opplag. Ekstrakostnadene vil begrense seg til rundt 35 000 for nye verveduker og rollups og noe for utforming og tilpasning av navnet til logo. Vi har i perioden laget en ny grafisk profil med utgangspunkt i IOGT International sin logo, og tar sikte på å utvikle denne videre slik dette også ble presentert på inspirasjonskonferansen i fjor. Å gjøre navnet kjent er selvsagt et

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

større og langsiktig arbeid. Vi vil komme tilbake med en plan for lansering av nytt navn. Det vil kreve ekstra-innsatser, men mye av dette vil skje gjennom de aktivitetene vi allerede driver og har planlagt.

Om dere trenger hjelp med endring når det gjelder Brønnøysund-registeret eller andre registre ta kontakt med sentralkontoret av dette.

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

B. Endring av § 1-2 Medlemskap

Landsstyret foreslår at det legges til som siste avsnitt i § 1-2 –

«For å utløse medlemsrettigheter må kontingenten være betalt for inneværende år, men før betalingsfristen utløper er det tilstrekkelig å ha betalt kontingent for foregående år.»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med gjennomføring av lokale og regionale årsmøter har vi fått henvendelser fra tillitsvalgte som savner hjemmel i IOGTs vedtekter for å kreve at representanter har betalt kontingent for inneværende år. Det er gjennom å betale kontingenten at du bekrefter at du fortsatt ønsker å stå som medlem. Slik dagens vedtekter er kan du stå som medlem i opptil to år uten å betale kontingenten. Landsstyret foreslår også å stramme til dette, men mener uavhengig av det at det er rimelig at kontingenten er betalt for å delta på regionårsmøter eller landsmøter, og ha viktige verv i organisasjonen.

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

c. Endring av § 7-1 Kontingenter

Landsstyret foreslår at § 7-1 Kontingenter, avsnitt 5

«Dersom kontingenten ikke er betalt senest ett år etter det året kontingenten gjelder for, er medlemmet å anse som suspendert.»

erstattes med

«Dersom kontingenten ikke er betalt innen det året kontingentkravet gjelder for, er medlemmet å anse som utmeldt.»

BEGRUNNELSE:

I 2016 fikk alle medlemmer i tillegg til det ordinære kontingentkravet fire purringer. Vi ser av erfaring at om et medlem i løpet av et år ikke har betalt kontingenten sin, så er sannsynligheten relativt liten for at han eller hun betaler den året etter. For de som ikke melder seg aktivt ut ender vi derfor med å bruke ressurser på å sende nye krav og Aksent til mennesker som ikke ønsker å stå som medlem. Disse medlemmene betyr heller ikke noe for driftsstøtten fra direktoratet siden vi der kun teller betalende medlemmer.

Det er selvsagt en målsetning at så mange som mulig av medlemmene fortsetter å stå som medlem, men vi mener det da er bedre å bruke mer ressurser på dette i løpet av året, og gi gamle medlemmer en mulighet til å gjenoppta sitt medlemskap igjen om de blir strøket.

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

D. Endring av § 7-5 Bevilgninger

Landsstyret forslår at § 7-5 Bevilgninger endres fra

Samlede bevilgninger til formål utenfor prosjekter og aktiviteter i IOGT begrenses til kr. 10.000.- pr.år. Til Forut, Juvente og Juba kan det bevilges inntil kr. 25.000.- pr. år pr. organisasjon. Bevilgninger utover dette må forelegges sentralstyret for godkjenning.

til

Samlede bevilgninger til formål utenfor prosjekter og aktiviteter i IOGT begrenses til kr. 10.000.- pr.år. Til enkeltprosjekter og aktiviteter i IOGT kan det bevilges inntil 10.000.- pr. år. Til Forut, Juvente og Juba kan det bevilges inntil kr. 10.000.- pr. år pr. organisasjon. Bevilgninger utover dette, må forelegges sentralstyret for godkjenning. Lån behandles på samme måte som bevilgninger

BEGRUNNELSE

Bakgrunnen for denne paragrafen er å sikre at midler som er arbeidet frem i organisasjonen ikke overføres til andre organisasjoner uten at IOGT får noen klar fordel tilbake. Vi har i løpet av perioden hatt saker som gjør at vi ser behovet for å tette noen hull i lovverket, og foreslår derfor at lån skal behandles på samme måte som bevilgninger. Spesielt vil det for oss være viktig å stanse lån som i praksis er bevilgninger fordi de gis avdrags- og rentefrie og/eller med lang eller utydelig betalingstid.

Vi foreslår også å stramme inn på overføringer til FORUT, Juba og Juvente og å utvide dette til også å gjelde andre enkeltprosjekter i IOGT (som Åsane folkehøgskole, frivilligsentraler, Møteplassen Solhaug etc.). Fortsatt kan sentralstyret godkjenne slike bevilgninger, men i en periode hvor mange av våre avdelinger er blitt små, og det er et relativt lite antall personer som kan sitte og forvalte store verdier er det nødvendig å få en bedre oversikt over hva det bevilges midler til.

Disse endringene hindrer ikke overføringer av midler mellom nivåene i organisasjonen. En region kan f.eks fortsatt uten godkjenning bevilge midler eller låne til et område eller en avdeling, og en avdeling kan bevilge midler til drift av en region.

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

E. Endringer av § 7-6 om Utviklingsfondet

Landsstyret forslår at § 7-6 UTVIKLINGSFONDET endres fra

Dersom en avdeling oppløses, overtar og forvalter IOGT i Norge avdelingens midler. Midlene avsettes for bruk i IOGTs utviklingsfond. Fondet har egne statutter. Midlene plasseres fortrinnsvis som en del av Sober Kapital.

til

Dersom en avdeling oppløses overføres eiendelene til IOGTs utviklingsfond. Fondet har egne statutter. Midlene plasseres fortrinnsvis som en del av Sober Kapital

BEGRUNNELSE

Dette er først og fremst språklige endringer for å gjøre paragrafen mer forståelig. IOGT i Norge sin rolle i forbindelse med utviklingsfondet står i fondet sine statutter.

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

F. Endringer av § 7-7 om fast eiendom

Landsstyret foreslår at 1. artikkel i **§ 7-7 FAST EIENDOM** endres fra

Ingen enhet kan bli eier eller medeier av fast eiendom, eller overdra fast eiendom, eller andel i slik eiendom til andre, uten at saken er forelagt regionstyre til uttalelse. Saken skal deretter forelegges sentralstyret som har den endelige avgjørelse.

til

Ingen enhet kan bli eier eller medeier av fast eiendom, eller overdra fast eiendom, eller andel i slik eiendom til andre, uten at saken er godkjent av sentralstyret. Saken skal først forelegges regionstyre til uttalelse. Overdragelse av bruksrett eller langvarig utlån behandles på samme måte som salg.

BEGRUNNELSE

På samme måte som med andre endringer foreslått på dette landsmøtet foreslår vi en presisering av paragrafen på bakgrunn av saker vi har hatt i denne perioden. Paragrafen er ikke ment å ramme ordinær utleier av lokaler eller eiendommer IOGT disponerer, men de tilfellene hvor det skjer en overføring av rettigheter som gjør at vi ikke lenger kan ha IOGT-aktivitet i lokalene eller det vanskeliggjør evt. salg av eiendommen på et senere tidspunkt.

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

G. Endring av § 2-4 Landsstyret og sentralstyret

Landsstyret foreslår at § 2-4 Landsstyret og sentralstyret endres fra

«Landsstyret er IOGTs høyeste myndighet mellom landsmøtene. Det skal ha det overordnede ansvaret for organisasjonens virksomhet. Vedtak i landsstyret er gyldige så lenge de ikke omgjøres av et landsmøte.

Landsstyret består av sentralstyret, 1 representant fra hver av regionene, 1 representant fra Juvente og 1 representant fra Juba. Regionenes representant skal være den til enhver tid sittende leder. Regionene velger også et varamedlem til landsstyret som møter om leder ikke kan møte.

Sentralstyret skal lede og ha ansvaret for organisasjonens virksomhet.

Sentralstyret består av 5 landsmøtevalgte medlemmer med 2 varamedlemmer, og 1 representant for de ansatte. Leder og nestleder velges særskilt.

Landsstyret og sentralstyret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede. Ved stemmelikhet er leders stemme avgjørende.

IOGT i Norge forpliktes av leder og adm.leder i fellesskap.»

til

«§ 2-4 SENTRALSTYRET

Sentralstyret leder IOGT i Norge sitt arbeid, og er dens høyeste myndighet mellom landsmøtene. Vedtak i sentralstyret er gyldige så lenge de ikke omgjøres av et landsmøte.

Sentralstyret består av 7 landsmøtevalgte medlemmer med 2 varamedlemmer, 1 representant fra Juvente, 1 representant fra Juba og 1 representant for de ansatte. Leder og nestleder velges særskilt.

Sentralstyret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede. Ved stemmelikhet er leders stemme avgjørende.

IOGT i Norge forpliktes av leder og adm.leder i fellesskap.»

BEGRUNNELSE

Spørsmålet omkring forholdet mellom landsstyre og sentralstyre var oppe til debatt i forrige periode i forbindelse med endringene i strukturen. Vi så den gangen også behovet for å gjøre organisasjonen «flattere» og redusere antallet organer, men valgte å fjerne arbeidsutvalget fra vedtektene, men beholde lands- og sentralstyre. Med erfaringene fra denne perioden mener vi at landsstyret ikke fungerer optimalt, og at et sentralstyre redusert til 5 medlemmer og 2 varamedlemmer blir sårbart når det er langvarig frafall blant noen av styremedlemmene. Ordningen med sentralstyre og landsstyre fører i dag til dobbeltarbeid, og flere saker som i

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

utgangspunktet skulle være lagt til sentralstyret tas opp i landsstyret siden dette er mest praktisk.

Ved å ta bort landsstyret vil flertallet i organisasjonens øverste organ være valgt av landsmøtet, som er organisasjonens øverste organ, og som de også står ansvarlig overfor. I en demokratisk medlemsstyrt organisasjon mener vi dette er et viktig prinsipp. Det vi dermed være det organet som er valgt av landsmøtet og har ansvaret for å rapportere til landsmøtet, som også vil være vårt høyeste organ mellom landsmøtene.

Å ha nær kontakt med regionene vil imidlertid fortsatt være viktig. Vi mener derfor at det bør innføres kontaktmøter mellom sentralstyret og regionlederne minimum 2 ganger pr. år. Tema for disse møtene vil være gjensidig informasjon om planer og aktiviteter og erfaringsutveksling. Når dette ikke er en del av den formelle styringsstrukturen vil vi kunne gjøre møtene bedre ved å fokusere mer på aktiviteten som drives og planene fremover enn i dag. Dette åpner også for at man kan opprette flere regioner uten at man av den grunn må gjøre endringer i ett landsstyre.

Når landsstyret tas bort er det også naturlig å utvide sentralstyret igjen til 7 medlemmer, som det var før endringene på sist landsmøte. Vi mener det holder med 2 varamedlemmer, og at Juba og Juvente fortsatt skal ha representanter i styret med fulle rettigheter. Dette er det lang tradisjon for i organisasjonen, og viser det nære båndet mellom organisasjonene. Ordningen med ansattrepresentant fortsetter også.

Med et større sentralstyre blir det mer naturlig å opprette et mindre arbeidsutvalg, som har vært savnet i denne perioden, men vi mener at sentralstyret selv bør kunne få organisere sitt arbeid, og setter det derfor ikke inn i vedtektene.

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

H. Forslag på nytt navn til organisasjonen, fra losje «Rechabs Minde», Oslo

Losje «Rechabs Minde» foreslår at IOGT i NORGE bytter navn til IOGT RUSFRI SOLIDARITET

BEGRUNNELSE:

Det heter at navnet skjemmer ingen,- men det er heller ikke uviktig hvilke assosiasjoner et navn gir. Coca cola har således investert milliarder i sitt merkenavn,- og ingen i det firmaet vil vel drømme om å skifte navn på produktet. IOGT har ikke samme sterke merkenavn lenger, men i alle fall i enkelte lokalsamfunn har dette navnet en positiv klang eller i det minste at folk vet hva organisasjonen står for. Etter vårt syn må derfor et eventuelt nytt navn på organisasjonen være åpenbart mye bedre før en kaster på båten den ""merkevareverdi"" som ligger i IOGT-navnet. Forslaget KLAR , har etter vår mening ingen slik åpenbar merverdi.

KLAR er rett nok for de fleste et positivt ladet ord, men det gir ingen som helst umiddelbare assosiasjoner om hva organisasjonen arbeider for. Er det først bare snakk om å velge et ord med et umiddelbart positiv inntrykk , vil vi heller foreslå f.eks : BRA,OK, eller HURRA.

Skal en først kaste på båten den ""merkevareverdien "" som ligger i IOGT-navnet ,må organisasjonen bruke et 10 talls millioner kroner i markedsføring av et nytt navn,- og det vil etter vårt skjønn være misbruk av organisasjonenes midler,- om slike midler hadde eksistert.

Vi går derfor heller inn for å ta vare på gammel navnekapital, og fornye det med et lite ""etternavn"" som sier noe om våre hovedverdier ,- slik f.eks DNT og MA har gjort.

Vårt forslag er derfor : IOGT RUSFRI SOLIDARITET

Hvis ikke dette forslaget vinner fram, vil vi heller beholde det gamle navnet enn å skifte til KLAR.

INNSTILLING FRA LANDSSTYRET

Landsstyret støtter ikke «Rechabs Minde» sitt forslag til nytt navn.

Landsstyret fremmer i en annen sak forslag til nytt navn for IOGT i Norge, og har der argumentert for hvorfor vi mener at et navneskifte er riktig. Å endre navn til IOGT RUSFRI SOLIDARITET vil ikke løse utfordringene vi har med dagens navn. Etter vår mening vil det gi oss ytterligere utfordringer.

For mange i IOGT er det å ikke bruke rusmidler et uttrykk for solidaritet med de som har problemer enten pga egen rus eller rusproblemer i familien. Vi er enig med forslagstiller om at dette er en viktig verdi i IOGT, og som vi skal bevare. Det er også en hovedoppgave for IOGT å arbeide for å skape aksept for å ikke bruke rusmidler, at vi skal ha en større gruppe i

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

befolkningen som velger å ikke drikke alkohol, og at flere også ser de ideologiske begrunnelsene for et slikt valg.

Samtidig arbeider vi på flere arenaer, og driver prosjekter med ulike målsetninger. I det politiske arbeidet går ikke skillelinjen mellom de som bruker rusmidler og de som ikke gjør det. Den går mellom de som ønsker en restriktiv og solidarisk ruspolitikk, og de som ønsker å liberalisere den. I prosjekter som Sterk&klar sier vi at foreldre kan være gode forebyggere for sine barn. Vi skiller heller ikke der mellom de foreldrene som drikker og de som ikke gjør det, men vi snakker om grensesetting, om å være gode rollemodeller og om foreldresamarbeid.

Vi må i arbeidet vårt kunne skille mellom arenaene, og vite når vi diskuterer ulike saker. Vi har et klart ståsted, og skal ikke legge skjul på dette. Men vi mener at IOGT RUSFRI SOLIDARITET kommuniserer dårlig med mange av de vi ønsker å nå, og som vi vil danne allianser sammen med.. Det vil gjøre det vanskeligere å nå målene våre, og også vanskeligere å få en dialog med mennesker som drikker, som er en forutsetning for at de i det hele tatt skal høre våre argumenter for å ta rusfrie valg.

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

I. Forslag til endring av § 1-2 Medlemskap, fra losje «Rechabs Minde», Oslo

Losje «Rechabs Minde» foreslår at andre avsnitt i § 1-2 MEDLEMSSKAP endres fra

Medlemmer i IOGT bruker ikke alkohol eller andre rusmidler.

til

Medlemmer i IOGT forplikter seg til å ikke bruke alkohol eller andre rusmidler så lenge medlemskapet varer.

BEGRUNNELSE:

Nåværende tekst vil hos mange bli oppfattet som at IOGT også nå har blitt en måteholdsorganisasjon i likhet med flere av de gamle avholdsorganisasjonene. Dette er etter vårt syn ikke en ønskelig utvikling for organisasjonen. Det trengs derfor en skarpere formulering av medlemskapskriteriene for å unngå en slik utvikling. For å unngå at forpliktelsen oppfattes som livslang, føyes til : så lenge medlemskapet varer.

INNSTILLING FRA LANDSSTYRET

Landsstyret støtter ikke losje «Rechabs Minde» sitt forslag til vedtektsendring.

Landsstyret kan ikke se hvordan dagens formulering kan skape noen tvil om at IOGT er en avholdsorganisasjon. Vi har inntil nå heller ikke hørt noe som tyder på at noen forstår dette annerledes. Dagens formulering har stått uforandret siden landsmøtet i 2003, og før det var den en del av det skriftlige løftet. På de fjorten årene har vi ikke fått noen saker fra medlemmer eller andre som har gått på at denne setningen kan tolkes på noen annen måte enn som det som står.

Landsstyret ønsker som forslagsstilleren at IOGT fortsatt skal være en avholdsorganisasjon. Det var også konklusjonen på den debatten vi hadde i forrige periode. I alt vårt vervemateriell blir medlemskriteriene presisert, og vi er også opptatt av våre ververe er klare på dette. Vi er imidlertid opptatt av at vi tar i mot nye medlemmer på en god måte - med tillit - og ikke med mistenksomhet om hvorvidt de holder seg til det som er kriteriene for medlemskap eller ikke. De fleste som melder seg inn i IOGT i dag slutter ikke å drikke, de bruker ikke alkohol når de melder seg inn. At de da skal få beskjed om at de må forplikte seg til å ikke gjøre noe de ikke gjør hjelper ikke om vi ønsker å normalisere et slikt standpunkt. Landsstyret mener derfor at måten vi kommuniserer dette ut til medlemmer i dag er god, og at vi skal fortsette å gjøre kriteriene for medlemskap kjent på samme måte.

Sak 4 a-i Forslag til endring av vedtekter.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

J. Endring av § 2-4 Sentralstyre og landsstyre, fra Gisle Bangsund, medlem i Oslo og Akershus

Foreslår at det settes inn i § 2-4, fjerde avsnitt

Sentralstyret består av 5 landsmøtevalgte medlemmer med 2 varamedlemmer, og 1 representant for de ansatte. Leder og nestleder velges særskilt.

til

Sentralstyret består av 5 landsmøtevalgte medlemmer med 2 varamedlemmer, og 1 representant for de ansatte. De ansatte velger et varamedlem til sentralstyret som møter om ansattrepresentant ikke kan møte. Leder og nestleder velges særskilt.

INNSTILLING FRA LANDSSTYRET

Landsstyret støtter Gisle Bangsund sitt forslag til vedtektsendring.

Med en ansattrepresentant i styret er det også naturlig at det velges et personlig varamedlem som kan møte om ansattrepresentanten ikke kan møte. Denne paragrafen er også oppe til diskusjon i forbindelse med forslaget om å fjerne landsstyret.

Sak 4 j Forslag til instruks for valgkomiteen.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

INSTRUKS FOR VALGKOMITEEN

1. OPPNEVNING

Valgkomiteen velges på IOGTs landsmøte og består av 5 medlemmer. *Leder velges særskilt.*

2. KONSTITUERING

Valgkomiteen konstituerer seg selv så snart som mulig etter landsmøtet. Komiteens leder kaller inn til første møte.

3. ARBEIDSOPPGAVER

Valgkomiteen skal legge frem innstillinger på landsmøtet til sentralstyre, kontrollkomite og valgkomite.

4. ARBEIDSMÅTE

a. Valgkomiteen igangsetter sitt arbeid senest ett år før neste landsmøte.

b. Møter i komiteen holdes etter innkalling fra komiteens leder. Hvert av valgkomiteens medlemmer kan kreve at det innkalles til møte. Komiteens leder vurderer om det skal avholdes fysiske møter eller om møte kan avholdes på annen måte.

c. Komiteen skal forespørre sittende styremedlemmer/varamedlemmer om de ønsker gjenvalg. Det skal sendes en formell forespørsel til regioner og områder med forespørsel om kandidater og eventuelle andre innspill til valgkomiteen. For øvrig rådfører valgkomiteen seg med de komiteen ønsker å få råd fra. Valget skal kunngjøres i medlemsblad/på nett med angivelse av adresse til valgkomiteen. Det settes en tidsfrist for når slike forslag ha innkommet.

Alle foreslåtte kandidater (sittende og nye forslag) skal ha en tilbakemelding om de er foreslått eller ikke før innstillingen offentliggjøres.

d. Alle medlemmer som blir foreslått til verv skal på forhånd ha blitt forespurt om de er villige til å stille.

e. Innstilling fra komiteen bør foreligge senest en måned før landsmøtet starter.

f. I tilfelle en av komiteens medlemmer er inhabil når det gjelder en eller flere av de aktuelle kandidatene, fratrer medlemmet under behandlingen av denne kandidatens kandidatur.

5. INNSTILLINGENE

a. Sentralstyret

Sentralstyret består av leder, nestleder, tre medlemmer og to varamedlemmer. I tillegg velger de ansatte en ansattrepresentant.

Komiteen skal i sitt forslag legge vekt på:

* kompetanse på de ulike arbeidsområdene, så som organisasjon, økonomi, lokalt og internasjonalt arbeid og personalpolitikk.

Sak 4 j Forslag til instruks for valgkomiteen.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

* kjønnsbalanse.

* god aldersspredning.

* god geografisk spredning.

Det er også viktig at styret kan fungere godt sammen som gruppe, og at de tillitsvalgte har kompetanse og interesse for strategisk organisasjonsarbeid på sentralt plan.

b. Kontrollkomite

Kontrollkomiteen består av leder og 4 medlemmer. Kontrollkomiteens medlemmer bør velges blant medlemmer med lang erfaring fra IOGTs arbeid, og minst en bør tidligere ha sittet som medlem av sentralstyret.

c. Valgkomite

Valgkomiteen skal bestå av fem medlemmer. I sitt forslag skal komiteen legge vekt på at man får en balanse på kjønn, alder og geografisk spredning. *Leder velges særskilt.*

Valgkomiteen redegjør for sin innstilling.

Valgkomiteen skal tilstrebe enstemmige innstillinger. I tilfelle uenighet fremmes flertallet sitt forslag som valgkomiteens innstilling. Mindretallet kan fremme sitt forslag som et mindretallsforslag dersom forslaget opprettholdes.

Utvikling av Åsane folkehøgskole i IOGTs regi

Dette er en utredning av skolens framtid som legges fram for IOGTs landsmøte for å få et rammevedtak om skolens videre utvikling. I denne skriftlige utredningen har vi ikke gitt oss inn på konkrete kalkyler. Dette er fordi prosjekteringen ikke er fullført ennå, og det må jobbes videre både med planlegging av den påtenkte oppgraderingen og med en mer gjennomarbeidet finansieringsplan. Imidlertid er forberedelsene i gang, og vi vil på selve landsmøtet kunne gi gode beregninger om hva de beskrevne tiltakene kan komme til å koste.

Oppgradering av skolebygningene med utvidet kjøkken, spisesal og elevstue, samt en samlingsal og et nytt fyringsanlegg er nå under kalkulasjon, og vi vil på landsmøtet kunne gi en god indikasjon av mulige kostnader. Denne delen av oppgraderingen ønsker vi å iverksette så snart som mulig.

Oppgradering av internatene er antatt å komme noe senere. Likevel har vi satt i gang arbeid med å kalkulere hva full oppgradering av ett av de sju internatbygningene kan komme til å koste. Også dette vil foreligge til landsmøtet. Der vil det bli innrettet en stand med skisser og kalkyler. Mer konkret arbeid med en finansieringsplan vil bli igangsatt så snart landsmøtet har gjort et prinsippvedtak om videre utvikling.

Det er forutsatt at både utbyggingsplaner og finansieringsplan er på plass før IOGT gir en endelig godkjenning og eventuell bygging kan igangsettes. Det er antydning en framdriftsplan for dette. Denne må imidlertid tas med alle forbehold. Vi er avhengige av en god finansieringsplan og godkjenning både i IOGT og kommunen.

Utvikling av Åsane folkehøgskole i IOGTs regi

Innledning

Åsane folkehøgskole ble bygget ny i 1966. IOGT sto for utbyggingen, og flyttet da sin folkehøgskolevirksomhet fra Frekhaug til Åsane.

Anlegget er ikke nytt lenger og hvis det skal brukes i lengre tid framover, er det ønskelig med full rehabilitering. Premisset er at skolen fortsatt skal eies av IOGT. Det er derfor nødvendig å klargjøre organisasjonens motiver for å drive skolen, og for å gjøre investeringene så lønnsomme som mulig. Dette innebærer at verdiene i nåværende anlegg og nye investeringer tas vel vare på, og eventuelt kan realiseres på en lukrativ måte dersom det i framtiden blir sterkt endrede rammevilkår.

Skolens styre har sett nærmere på om det allerede i dag kan tenkes alternativt anvendelse av investeringene i skolen. Konklusjonen er at dette er lite sannsynlig. Boligbygging og annen utbygging i denne delen av Åsane er satt på vent fordi det er planlagt en ny europavei nordover på Vestlandet. Men traseen er ikke fastlagt. Den er ikke prioritert i siste versjon av Nasjonal Transportplan, og gjennom kontakter med kommunen har vi fått forståelsen av at det kan gå 20 år før det åpnes for videre utvikling i den delen av kommunen der skolen ligger. Konklusjonen er derfor at videre folkehøgskoledrift er det gunstigste, og at nye investeringer kan gjøres slik at verdien av anlegget øker tilsvarende. Vi forutsetter at vi får til god drift og regelmessig vedlikehold.

Utredning

Skolens styre legger med dette fram sin utredning av hvordan Åsane folkehøgskole kan utvikles.

Formålet er

- Full rehabilitering av skolen til en standard som er blant de beste i landet
- Avklaring av hvilke økonomiske belastninger som kan påføres skolens drift, og hvordan driften kan gjøres best mulig.
- Kalkyle av hvor stort behovet for tilførsel av ny kapital vil være, og forslag til hvordan den kan skaffes til veie.

Faser i utbyggingen

Styret er innstilt på at rehabiliteringen kan gjøres trinnvis, og vil nedenfor an vise en mulig framdrift.

Vi sonderer mellom tiltak som er lovpålagt og sterkt motivert av selve skoledriften, og tiltak som gjelder standardforbedring for å bevare konkurransekraften og gjøre utleie utenom skoledriften mer lukrativ.

Helt nødvendige investeringer er

- Utskifting av fyringsanlegg i hovedbygningen. Det oljebaserte anlegget må skiftes innen 2020, og rørledningene og radiatorene som hører til må skiftes.
- Kjøkkenet og spisesalen er for små (opprinnelig bygget for 80 elever, nå er det 110) og gammeldagse. Enkel løsning er å utvide kjøkkenet med en del av spisesalen, og gjøre elevstua om til del av spisesalen.
- Ny elevstue til erstatning for den som inngår i spisesalen.

- Samlingssal utenom gymsalen som kan romme alle elever, personale og gjester, ev. brukes til samlinger i forbindelse med utleie. Antatt kapasitet inntil 150 seter.
- Handicaptalett og full tilgang til alle skolerom med rullestol
- Full rehabilitering av vinduer, himlinger og gulv.

Vårt forslag er å gjennomføre dette i et første byggetrinn. Planlegging er startet, og det er satt av penger til dette. Planforslag og kalkyler kan ventes i løpet av 2017, og eventuelt forelegges eier til godkjenning på høsten. Utbyggingen av hovedbygningene kan gjøres uten å forstyrre driften vesentlig, og bør være ferdig før 2020.

Sterkt ønskelige standardforbedringer

- Full rehabilitering og oppgradering av internatene.

Skolen har nå internater i sju paviljonger. Fem av disse hører med til det opprinnelige anlegget fra 1966. Bygningsmiljøet er ifølge byantikvaren verneverdig. Imidlertid kan vi gjøre om innvendig, og også gjøre de boligene som henger sammen med elevinternatene om til internatrom. To av bygningene er satt opp senere, og har også fellesrom og undervisningsrom i underetasjene. Styret ønsker å få internat som har minst 30 enkeltrom, og samlet plass til 110 elever med full pensjon. Hvert rom må ha eget bad og toalett. Hver internatbygning må ha fellesrom.

Vår antakelse er at eksisterende bygninger har tilstrekkelig volum til å gjøre dette mulig. Vi antar også at omgjøring kan foretas i skolens ferie, og derfor ikke vil begrense driften vesentlig. For å gjennomføre dette, må det sikkert skaffes ekstern kapital, noe vi kommer tilbake til nedenfor. Det vi allerede kan slå fast, er at det neppe vil være mulig å få penger nok til å gjøre alt på en gang. Det er derfor aktuelt å ta et internat av gangen, og strekke rehabiliteringsperioden over flere år. Vi håper det kan gjøres fullt ut innen 2025. Enkel skisse og kalkyle lages nå for å illustrere omfanget. Detaljplanlegging med tegninger og kalkyler gjøres så snart beslutning om hovedbygningene er tatt.

IOGT og folkehøyskolen

Da IOGT startet folkehøyskole på Frekhaug etter 2. verdenskrig, var det nære forbindelser mellom folkehøyskolebevegelsen og frivillige organisasjoner. Det var liten eller ingen diskusjon om hvorfor IOGT skulle ha en slik skole. Den selvfølgelige anerkjennelsen av folkehøyskoledriften varte vel også ved ut på 1960-tallet, da man besluttet å bygge nytt. I disse årene var en stor del av personalet og elevene knyttet til IOGT, og det var aktiv IOGT-virksomhet på skolen. Det var også nære forbindelser med de mange avdelingene og godtemplarkorene i Bergensdistriktet.

Rekruttering av elever fra IOGT-miljø (NGU og Juvente inkludert) har avtatt, og det er etter hvert få fra personalet som er knyttet til organisasjonen. Imidlertid er det gjort betydelige anstrengelser for å benytte skoleanlegget til andre former for IOGT-virksomhet. Dette tok seg bl.a. uttrykk i bygging av de to såkalte kursinternatene og ansettelse av personale til å drive dette. Omfanget har periodevis vært betydelig. IOGTs egen andel av dette avtok nok etter hvert. Til tider ble det stilt spørsmålstegn ved om folkehøyskoledrift skulle være en prioritert oppgave. Spørsmålet om å avhende skolen har vært reist ved flere anledninger. Før denne utredningen har skolens styre også sett på slike muligheter. Vi har imidlertid kommet til at dette ikke er hensiktsmessig. Men vi mener at videre eierskap må baseres på en klar overbevisning om at drift av folkehøyskole er i organisasjonens interesse.

Impulser fra Sverige

Impulser fra IOGTs søsterorganisasjon i Sverige har spilt en viss rolle. IOGT-NTO har to skoler som drives av forbundet sentralt, en like ved Stockholm (Tollare) og en like ved Gøteborg (Wendelsberg). Begge steder hører det en større eiendom med til skolen. Der har det vært omfattende virksomhet som har hatt nær forbindelse med organisasjonen. Ikke minst har det vært utdannet ungdomsledere som i stor grad har funnet arbeid i bevegelsen etterpå. Vi har sett nærmere på likheter og ulikheter mellom de to land. Når ungdomslederopplæring o.l. ikke har vært like vellykket i Norge som i Sverige, skyldes det i stor grad ulikheter i skolesystem. I Sverige er det større anledning til å drive yrkesopplæring på folkehøyskolene. Dessuten er eierorganisasjonene vesentlig større, og har mange arbeidsplasser å tilby.

Vi har også sett litt på de økonomiske forbindelsene mellom skolene og eierorganisasjonene. Så vidt våre kilder kjenner til, er det ikke gitt kontante tilskudd fra noen av eierorganisasjonene til noen av skolene. I Sverige er utbygging hovedsakelig finansiert ved salg av eiendom, som man har hatt rikelig tilgang til. I Norge har dette vært en nødløsning man har tydd til når det var dårlige driftsresultater. Ellers ligger nytten av skolene i begge land innenfor de mulighetene vi skisserer nedenfor.

Beslektede bevegelser

De opprinnelige forbindelsene mellom folkehøyskolen og folkebevegelsene er i noen grad fortsatt gyldig. IOGT har hatt folkeopplysning som program, og står for en kulturoppfatning som legger vekt på egendeltakelse og saklig utprøving av argumenter og standpunkter. Vi legger også stor vekt på utvikling av personlige egenskaper og kulturelt mangfold. Noen mener vel at slike standpunkter er svekket i dag. Men vi tror at det er sterke grunner for å kjempe for slike verdier, og vil at IOGT skal bidra aktivt i den kampen. Selve skoledriften med sosiale og kulturelle temaer for 110 ungdommer gjennom et helt skoleår, er et betydelig bidrag til dette. Det ligger en klar egenverdi i at elevene opplever et rusfritt miljø, og får atskilling erfaring med kulturelle og sosiale opplevelser klink edru. Dette er i seg selv et vesentlig formål for IOGT, og har vært motiv for mye av vår virksomhet. Styret ser på et vellykket folkehøyskoleopphold som en viktig dannelsesreise for 110 ungdommer hvert år. De møter et pensum og et miljø som skjerper sansen for historie, sosialt fellesskap, kunst og kultur. For mange er dette viktig for å få til en moden avklaring av evner og behov, og legge grunnlag for karriere og et godt liv. En mangfoldig sammensetning av elevgruppa fremmer integrering av elever med ulik bakgrunn både akademisk, sosialt, kulturelt og etnisk.

Åsane som prosjekt i IOGT

Drift av folkehøyskole får forsterket mening når vi sammenligner med den prosjektvirksomheten organisasjonen driver. En sterk side av dette er bistands- og utvekslingsarbeidet som gjøres via FORUT. Dette har skolen gjort til en hovedsak i sin drift. Det er egne linjer med slike temaer. Elever og lærere reiser regelmessig ut for å få nærmere kontakt med FORUT-prosjekter, og de bidrar aktivt til pengeinnsamling o.l. Dette er populært og økende, og kan lett utvikles videre. I samme gate ligger muligheter for utveksling med skoler, organisasjoner og andre miljøer i ulike land. En særlig interessant mulighet ligger i økt kontakt med ungdomsmiljøer. Det er nærliggende å søke kontakt med IOGT-NTOs og avholdsbevegelsens folkehøyskoler i Sverige og Danmark, men også unge IOGT-miljøer i land som Polen, Sri Lanka eller Italia. Utvekslings- og studieturer er allerede en viktig del av opplegget, og kunne lett utvides. Kanskje man også kunne få med utenlandske deltakere på noen av skolens egne tiltak, f.eks. seiltur med Statsraad Lehmkühl?

Musikk, sang og drama er en annen side ved skolevirksomheten som viderefører IOGTs kulturengasjement. Kontakten med sang- og musikkmiljøet i Bergensområdet er fortsatt intakt, og mange flere enn skolens elever får del i positive, rusfrie opplevelser på denne måten. Her ligger det

åpenbart også større muligheter, som kunne forsterkes gjennom prosjektarbeid der skolen går ut til omgivelsene med forestillinger og tiltak. Kontaktflaten er stor, og muligheten for å utvikle programmer med IOGT-profil er til stede. Organisasjonen og skolen bør gjøre mer for å utvikle dette videre. Vi bør ha ambisjoner om at skolen kan bli et laboratorium for rusfrie kulturuttrykk, både overfor elevene og overfor et naturlig oppland.

Skolen har også i senere år utviklet studietilbud og omfattende kompetanse på moderne medier og spill basert på data. Dette er et område en organisasjon som IOGT bør bli mye bedre på. Det kan lett etableres prosjekt i nært samarbeid med skolen om dette.

Skolen kan ses som ett av IOGTs mange prosjekter, og er i så fall det klart største, og der man tar ut mest i statsstøtte.

IOGT-senter på Vestlandet

I våre drøftinger forut for denne utredningen har vi forsøkt å se skolen og dens plassering i forhold til IOGTs øvrige arbeid i Bergen og Vestlandsregionen. De tradisjonelle møtestedene har fått mindre betydning, og det er grunn til å anta at det ikke vil være hensiktsmessig å holde seg med egne lokaler for vanlige møter. Her kan skolen og skolens anlegg være et godt alternativ. I planene for utbygging er det forutsatt at det bygges en ny samlingshall som kan romme rimelig store arrangementer. Dette vil egne seg godt for landsmøter og større samlinger. Det kan også være at noen av de nye arealene kan brukes til plassering av verneverdig kunst som måtte fins i lokaler i Bergensområdet. Men framfor alt vil oppgraderte skolebygninger kunne bli et enda bedre samlingspunkt for IOGT-virksomheten i Bergen, Vestlandsregionen og gjerne IOGT nasjonalt. Vi vil ha muligheter både i den noe større samlingshallen, men også i andre bra møterom, gjerne med egne innganger. En mulighet vil også være at enkelte internater (kursinternatene) får direkte veiforbindelse og møterom med mulige serveringsfasiliteter osv. som kan brukes til ordinære møter, men også til separate samlinger utenom skolens driftsperiode. Med våre planer vil skoleanlegget bli atskillig mer fleksibelt enn det er nå.

Best i verden!

Hvis vi lykkes med å oppgradere skolen etter disse planene, og opprettholder en god og ambisiøs drift, vil vi kunne gjøre krav på å være blant de beste folkehøyskoler i verden. Dette vil kunne gi litt prestisje, som også organisasjonen kan ha glede av.

Samarbeidsseminar

For å utnytte potensialet for prosjekter og samarbeid, bør det gjennomføres et samarbeidsarrangement mellom skolen og valgte og ansatte ledere i IOGT for å drøfte prosjektmuligheter og andre samarbeidsformer. Dette bør kunne gjøres i løpet av neste skoleår, i god tid før program og studietilbud sendes ut.

Finansiering

En avgjørende forutsetning for å kunne gjennomføre de skisserte planene, er forsvarlig finansiering. Hovedkilden er naturligvis forsvarlig drift som gir positivt driftsresultat. Vi ser det slik at en oppgradering av anlegget også er en investering i forsvarlige driftsvilkår. Dagens drift gir et rimelig overskudd, og vi tror dette kan forbedres ytterligere. Vi tar sikte på å eliminere kassakreditt og ev. andre lån som koster for mye før ev. byggestart. De planene vi har, kvalifiserer for det som på folkehøyskolespråket kalles «storvøling», som man kan få noe økt statstilskudd til. Når vi nå setter i

gang forberedelse av byggesak for et byggetrinn 1, er det også for å få gode kalkyler for kostnadene. Hvis disse foreligger før IOGTs landsmøte i juni 2017, vil vi kunne gi bedre anslag for mulig inndekning. Vi arbeider med sikte på å finansiere mest mulig av det første trinnet over skolens egen drift, og søker bl.a. råd i vår bank om hvordan vi kan få dette til.

Men det er grunn til å vente at det bør tilføres midler utenfra. Vi har tetttest kontakt med miljøer i Bergen som kan omsette eiendom, og som kan plassere penger i skolen. Landsstyret har også åpnet for at det kan tilføres midler fra IOGT-miljøer over hele landet. Vi håper at dette kan legges opp slik at midler blir tilgjengelige før ev. byggelån konverteres og nedbetaling startes. Et opplegg for dette må i alle fall avklares med IOGT før vi setter i gang dyre tiltak.

Rehabilitering av internatene ligger noe lenger fram i tid, og vil nok kreve større andeler utenfra. Også her setter vi i gang utredning, og regner med å få foreløpige kalkyler i løpet av forholdsvis kort tid. Her er det viktig å få til en rehabiliteringsprosess som ikke forstyrrer skoledriften for mye. Også dette ser vi nærmere på. Hvis rehabilitering av internatene gjøres i perioden 2020 til 2025, vil vi ha rimelig tid til å fullføre finansieringsplanene sammen med IOGT.

Verdiøkning av nye investeringer, vedlikeholdsplan

Det som da gjenstår, er å sikre at investert kapital blir bevart og fører til en tilsvarende verdiøkning. Dette avhenger mest av eiendomsprisene i området. For øyeblikket er det ikke spesielt gunstig. Men det er åpenbart at byggestoppen i området vil bli opphevet i overskuelig framtid. Da er det rimelig å anta at hele Nordre Åsane vil øke sterkt i verdi, også skolen og skolens område. Det er derfor grunn til å anta at investeringer her vil være så sikre som det er råd å få dem. Enda en forutsetning er at det drives godt vedlikehold. Styret har ambisjoner om å utvikle en vedlikeholdsplan med et 20års-perspektiv. Den skal legge prinsippet om forebyggende vedlikehold til grunn, slik at tak, vinduer, dører, overflater og møbler blir reparert eller skiftet planmessig før det blir akutt, og at en dermed har et høyverdige anlegg til enhver tid.

Begrensninger

Styret er klar over at det også er forhold som begrenser skolens brukbarhet og verdi. Vi har vært særlig opptatt av tilførselsveien ned fra hovedveien. Denne er trang og dårlig, og det har hendt at busser ikke har kommet fram. Dette vil bli løst senest når byggestoppen oppheves, og vil altså neppe påvirke den langsiktige verdien av anlegget. Men hensynet til skolens drift tilsier at det gjøres forbedringer så snart som mulig, noe Bergen kommune har lovet ved flere anledninger med bakgrunn i den driften skolen allerede har. Vi bør minne kommunen på dette, men ikke påta oss noe økonomisk ansvar.

Vi ser det også som problematisk at vi sliter med en bygningsmasse fra 60-tallet. Standarden var ikke all verden, og det er lite hensiktsmessig med mange bygningskropper med store tak og mye overflate. Her har vi imidlertid fått relativt klare føringer, og planen tar høyde for at vi i all hovedsak bevarer den ytre byggeskikken fra 1966. Gjennom oppgraderingen får vi mer økonomisk oppvarming og annen drift i hovedbygningen, og vi tror at det også skal være mulig å forenkle driften i internatene. Her vil det antakelig være best med fortsatt elektrisk oppvarming. Dette vil imidlertid være et viktig spørsmål i den foreslåtte utredningen.

I forhold til ønsket om nær forbindelse mellom eier og skole, er det et tema at få av personalet har tilknytning til IOGT. Dette er ikke noen villet politikk. Imidlertid har mange av personalet blitt medspillere, og kontakten med IOGT-prosjekter er økende. Vi tror vi kan kompensere manglende medlemskap gjennom nærmere kontakt. Det seminaret vi foreslår over, kan bidra til dette.

Optimalisering av driften

Åsane folkehøyskole går bra for tiden. Vi har de siste par årene hatt fullt belegg, og vil fra 2018 få maksimalt statstilskudd etter at vi har hatt noe redusert tilskudd p.g.a. lavere elevtall for noen år siden. Vi har forventning om at vi skal kunne opprettholde full kapasitet i åra framover. Når det tidligere har gått litt opp og ned, er det særlig på grunn av redusert elevtall enkelte skoleår. Disse svingningene har gått i takt med hele resten av folkehøyskole-Norge. For Åsanens vedkommende har inntektssvikt tidligere vært kompensert med salg av deler av anlegget. Dette har skolen selv gjort beslutning om, noe IOGT i Norge nå har endret. Det er ikke lenger naturlig å selge mer av anlegget. Den foreslåtte utbygging av skolen legger til grunn at hele anlegget skal beholdes og utvikles. Styret er i full gang med sin gjennomgang av driftsforholdene ved skolen. Vi har forventning om at den foreslåtte rehabilitering skal gi sparemuligheter i forhold til oppvarming, kjøkkentjeneste, renhold osv. Vi gjør også tiltak for å utvide den såkalte sommerdriften, dvs. utnyttelse og utleie av skoleanlegget utenom skoleåret, i frihelger osv. Det er ansatt en medarbeider som skal lede dette. Forventningen er doblet omsetning fra 2018, og et noe forbedret driftsresultat. Når anlegget rehabiliteres, vil muligheten for lønnsom utleie forbedres.

Vi er også i gang med å reforhandle gjelden. Dette innebærer særlig at man kvitter seg med dyr kassakreditt, og etter hvert opparbeider egenkapital som kan dekke midlertidig likviditetsmangel. I utformingen av skolens kurstilbud tas det sikte på god klasse- og gruppestørrelse med riktig anvendelse av lærerkrefter, rom og utstyr.

For øvrig settes søkelys på alle driftsutgifter med sikte på både god og økonomisk drift.

Overføring av andre IOGT-verdier

I sitt forslag til landsmøtet om å gå for fortsatt eierskap og oppgradering av skolen, går landsstyret inn for at eiendom over hele landet kan realiseres og verdier overføres til skolen. Det er åpenbart at dette må gjøres i nær forståelse med IOGT. Vi har sett nærmere på slike muligheter i Bergensområdet, og blir slått av hvilket potensiale som ligger i dette, men også hvor komplisert og følelsesladd en slik prosess er. Vi velger derfor å være litt tilbakeholdende med forslag nå. Vi syns imidlertid det kan være grunnlag for to separate utspill

1. Forespørsel fra IOGT om bidrag til rehabilitering av skolen fra hele landet, især til gjennomføring av det første delprosjektet (hovedbygningen), gjerne med tilbud om spesiell profilering av ulike landsdeler. De som sogner til Sørvestlandet kan kanskje se særlig mildt på opprustning av kjøkken og spisesal, med vekt på kortreist mat og lokale tradisjoner. Østlendingene kan kanskje identifisere seg med skoledelen og sammenhengen mellom IOGT og folkehøyskoletradisjonen. De fra Midt- og Nord-Norge kan få lokaler og rom oppkalt etter navn og steder i sine landsdeler.
2. Spesiell aksjon overfor IOGT-avdelinger i Bergen for å plassere sin kapital i skolen i stedet for i tungdrevne lokaler. Muligheter for å benytte skolen mer kan framheves. Det samme gjelder plassering av kunst. Det bør også vurderes om IOGT og skolen skulle skaffe tilveie et enkelt lokale i Bergen sentrum som kan brukes til mindre møter og samlinger, gjerne som en bonus ved salg av en større eiendom.

Framdrift

For å summere opp tiltak som kan og bør settes i verk, viser vi til følgende oversikt. Rekkefølgen er vel noenlunde riktig, men vi tar alle forbehold om tempoet i gjennomføringen.

Mai 2017: Vedtak om prosjektering av rehabilitering av hovedbygningene.

<i>Juni 2017:</i>	Utredning av full oppgradering av skolen for IOGTs Landsmøte Vedtak om oppgradering og eierskap på IOGTs Landsmøte
<i>August/september 17:</i>	Forslag om rehabilitering av hovedbygningene og finansieringsplan fremmes av skolens styre for godkjenning av IOGT. Start planlegging av bidragsaksjon (IOGT og styret)
<i>Ca november 17:</i>	Byggemelding til Bergen kommune om hovedbygningene
<i>2018 og 19:</i>	Byggearbeider, full rehabilitering av hovedbygninger og tilliggende uteområder. Utvikling og vedtak av langsiktig vedlikeholdsplan. Prosjektering av rehabilitering av internat. Finansieringsplan for internatdelen.
<i>Sommeren 2020:</i>	Rehabilitering av to internater
<i>Sommeren 2021:</i>	Rehabilitering av kursinternater. Kjørevei fram.
<i>Somrene 22-23-24:</i>	Rehabilitering av øvrige internater

Konklusjon

Styret for Åsane folkehøgskole slutter uforbeholdent opp om landsstyrets forslag til IOGTs landsmøte 2017, og er innstilt på å gjøre sin del av jobben. Vedtaket lyder som følger:

Landsstyret i IOGT tar til orientering at styret for Åsane folkehøgskole har utredet flere alternativer for videre drift av skolen og har konkludert med at IOGT er best tjent med at eierskap og drift fortsetter.

I tråd med dette fremmer landsstyret følgende forslag for landsmøtet i IOGT 2017:

- 1. IOGT fortsetter driften av Åsane folkehøgskole**
- 2. Driften intensiveres med sikte på gjensidig nytte for skolen og eierorganisasjonen, og kapasiteten tilpasses slik at det gir optimalt driftsresultat.**
- 3. Skolens styre anmodes om å legge fram planer for opprustning av anlegget til tidsmessig standard på internatet og skolebygning, kjøkken, fyring, samlingslokaler og andre fellesrom.**
- 4. Oppgradering av anlegget må gjøres over skolens drift eller ved omdisponering av midler i IOGT lokalt og sentralt.**
- 5. Skolens styre bes om å utarbeide planer for opprustning og finansiering, om nødvendig i flere faser. Sentralstyret får fullmakt til å godkjenne utbyggingstakten og finansieringsplanen.**

Sak 5 Åsane Folkehøgskole.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

I perioden har det pågått en prosess for å avgjøre fremtiden for Åsane folkehøgskole og avgjøre mulig utbygging av skolen. En presentasjon av planene for skolens fremtid vil bli lagt ut og sendt representantene senest to uker før landsmøtet.

På bakgrunn av denne prosessen fremmer landsstyret følgende forslag for landsmøtet:

1. IOGT fortsetter driften av Åsane folkehøgskole
2. Driften intensiveres med sikte på gjensidig nytte for skolen og eierorganisasjonen, og kapasiteten tilpasses slik at det gir optimalt driftsresultat.
3. Skolens styre anmodes om å legge fram planer for opprustning av anlegget til tidsmessig standard på internatet og skolebygning, kjøkken, fying, samlingslokaler og andre fellesrom.
4. Oppgradering av anlegget må gjøres over skolens drift eller ved omdisponering av midler i IOGT lokalt og sentralt.
5. Skolens styre bes om å utarbeide planer for opprustning og finansiering, om nødvendig i flere faser. Sentralstyret får fullmakt til å godkjenne utbyggingstakten- og finansieringsplanen.

Sak 6 Forslag til Arbeidsplan for 2018 og 2019.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

INNLEDNING

IOGTs visjon er at mennesker over hele verden får leve frie og meningsfylte liv uten at alkohol og andre rusmidler hindrer dette.

Arbeidsplanen tar utgangspunkt i vårt samfunnsoppdrag og vår plattform for vårt forebyggende arbeid. IOGT har også en kommunikasjonsstrategi vedtatt av sentralstyret.

Planen peker på områdene hvor hovedinnsatsen skal legges inn i denne perioden, men er ikke ment å være en fullstendig oversikt over alt IOGT kommer til å gjøre de neste to årene.

DAGENS SITUASJON

Dagens rusmiddelfelt er preget av både stabilitet og endringer. Alkoholforbruket økte sterkt fra begynnelsen av 90-tallet med en økning på 36 prosent frem til i dag fra bunnåret 1994. Siden toppåret 2008 har imidlertid det totale forbruket gått ned med rundt 10 prosent. Særlig har det vært et økt forbruk blant kvinner, og en klar økning i alkoholkonsumet blant eldre. Omsetningen av vin har gått kraftig opp, som forklarer det meste av økningen. Samtidig som voksne drikker mer enn tidligere, ser vi nå en klar trend mot at ungdomsdrikkingen synker kraftig, og at flere velger ikke å bruke rusmidler. Dette skyldes trolig flere ulike faktorer som endrede fritidsvaner, påvirkning av innvandrergrupper som drikker lite, en helse- og treningstrend, større press på gode skoleresultater og et ønske om å ta avstand fra foreldregenerasjonen sine drikkevaner. Dette er også en del av en internasjonal trend, og vi ser den samme utviklingen i våre naboland. Men trass i synkende forbruk er «binge-drinking» fortsatt et problem i mange ungdomsmiljøer.

18 prosent av befolkningen oppga ikke å ha drukket alkohol det siste året i 2015. Omsetningen av alkoholfrie varer som oppfattes som gode alternativer til alkoholholdige – som fruktdrikker og alkoholfritt øl - øker. Det virker også som om det er mer akseptert å ta opp spørsmål omkring drikkepress og at man ikke drikker, selv om det er et stort drikkepress i mange miljøer. At flere velger ikke å drikke betyr ikke nødvendigvis at det er flere som tar et mer ideologisk standpunkt til bruk av alkohol, men de har like fullt en effekt på sine omgivelser.

Fra rundt årtusenskiftet har vi sett økt oppslutning om en restriktiv alkoholpolitikk. Samtidig har hva som oppfattes som restriktivt nok endret seg de siste tiårene. Vinmonopolet har høy tillit og støtte i befolkningen, samtidig som mye av polets legitimitet ligger i at de også yter god service, og antallet utvalg er tredoblet siden 1990. Antallet skjenkesteder har økt fra rundt 2500 i 1980 til i underkant av 7500 i 2014. Salgbevilgninger har gått noe ned, men det skyldes strukturendringer i bransjen. Norge har fortsatt en restriktiv politikk og et lavt forbrukt sammenlignet med andre europeiske land, men fokus for den lokale politikken er snudd mer over til kontroll med bevillinger og skadereduserende tiltak, heller enn forebygging.

I den aktuelle politikken ser vi at forslag om utvidede åpningstider på Vinmonopolet, taxfree-utvidelse, gårdssalg og svekket forbud mot alkoholreklame utfordrer politikken, selv om regjeringsplattformen har vektlagt at hovedlinjene i norsk alkoholpolitikk ligger fast.

Debatten om legalisering eller avkriminalisering av narkotika har skutt fart de siste årene, godt hjulpet av utviklingen i andre land. Det er en utvikling i mange partier mot å ønske endringer i politikken, selv om få ønsker en full legalisering. Også når det gjelder narkotika er forbruket lavt

Sak 6 Forslag til Arbeidsplan for 2018 og 2019.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

sammenlignet med de fleste europeiske land. Forbruket har også vært synkende de siste årene. De høyeste tallene finner man i de store byene.

MÅLSETNINGER OG STRATEGIER

IOGT har satt noen målsetninger for sitt forebyggende arbeid, og som er nødvendige for å nå et mål om et samfunn der voksne tar ansvar for at barn og unge vokser opp i trygge lokalsamfunn og rusfrie omgivelser.

Voksne er bevisst sin funksjon som rollemodell og sine muligheter til å påvirke barn og unges forhold til rusmidler.

De voksne er viktige rollemodeller i ungdommers liv, og i mange år har det vært en viktig del av vårt forebyggende arbeid å gjøre foreldre og foresatte mer bevisste på hvordan de kan påvirke sine barns valg og verdier, og gi dem verktøyene som gjør dem i stand til det.

Aktivitetsmål for perioden

- Ved slutten av perioden gjennomføres Sterk&Klar ved 90 skoler
- Starte opp et nytt prosjekt rettet mot besteforeldre og hvordan de kan være gode omsorgspersoner for barnebarn og støttespillere for foreldre, også når det gjelder rusforebygging. Arrangere 10 seminarer/kurs i perioden og ha en nasjonal konferanse om temaet.

Det skal være enkelt og attraktivt å ta rusfrie valg.

Den sosiale aksepten og normene rundt alkoholbruk påvirker både drikkemønster, forbruk og hva som kan gjøres med problemene. Å bedrive normkritikk og normalisere det å ta rusfrie valg på ulike måter blir derfor et viktig tiltak for å holde forbruket nede. Å bedrive normkritikk er å se på alle de «reglene» som vi ikke snakker høyt om, men som er med på å styre vår atferd.

Aktivitetsmål for perioden

- Gjennomføre en kampanje rundt rusfrie valg og tilgjengeligheten av gode alkoholfrie drikker.
- Sette på dagsordenen temaer om drikkkultur og alkoholnorm i den ruspolitiske debatten.
- Synliggjøre valget mange gjør om å ikke drikke alkohol.

Lokalpolitikere har kunnskap om effektive rusforebyggende virkemidler for å redusere forbruk og skader, og prioriterer å bruke disse.

Det finnes omfattende forskning på effekten av regulatoriske virkemidler i alkoholpolitikken. Norske kommuner har alle verktøyene for å kunne føre en effektiv politikk, samtidig som de ikke alltid brukes på en effektiv måte.

Aktivitetsmål for perioden

- Gi opplæring til lokale talspersoner hvert år i perioden
- Arrangere 20 forebyggingskonferanser
- Gjennomføre 20 ruspolitiske møter

Sak 6 Forslag til Arbeidsplan for 2018 og 2019.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

- Ha lokale møter med andre frivillige organisasjoner i minst 30 kommuner foran kommunevalget i 2019

Barn og unge anerkjennes som rusfri sone

WHO har slått fast at alle barn og ungdommer har rett til å vokse opp i et miljø beskyttet for de negative konsekvensene av alkoholforbruk, og så langt mulig, fra markedsføring av alkoholholdige varer. Hvor mye bruk av alkohol det skal til for at barn reagerer varierer fra barn til barn, men vi vet at mange opplev er utrygghet pga voksnes drikking. Å vise barn at alkohol ikke er nødvendig hver gang man skal feire noe eller slappe av kan også være et godt forebyggende grep.

Aktivitetsmål for perioden

- Videreføre kampanjene Hvit jul og Fyll ferien hvor vi gjennomfører 50 stands i året og samler inn underskrifter for en rusfri sone rundt barn og unge.
- Sammen med IOGT International fokusere på markedsføring av alkohol rettet mot barn og unge

Det lave forbruket av rusmidler blant ungdom med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn opprettholdes

Holdningen til rus i innvandrer miljøene – støtten til å drikke mindre og mindre toleranse for fyll – er beskyttende mot rusproblemer. Alkoholbruk blir en viktig markør for integrasjon. Å opprettholde restriktive holdninger til alkohol i innvandrer miljøer kan også ha betydning for totalforbruket av alkohol i befolkningen.

Aktivitetsmål for perioden

- Mot slutten av perioden gjennomføres Intro i 20 kommuner
- Etablere samarbeid med innvandrerorganisasjoner om rusforebyggende tiltak

Barn og unge i sårbare situasjoner får nødvendig hjelp og støtte

Noen er mer sårbare enn andre for å utvikle rusproblemer. Å vokse opp i en familie med et rusproblem, oppleve fattigdom, utsettes for traumatiske opplevelser, falle ut av skolen eller bli stående på utsiden av arbeidslivet er noen av faktorene som kan gjøre en stor forskjell. Gode og målrettede forebyggende tiltak kan gjøre en stor forskjell her.

Aktivitetsmål for perioden

- Enestående familier-aktivitet på 20 steder, og 5000 familier registrert i vår database
- Styrke og utvide de sekundærforebyggende tiltakene Solhaug forebyggingssenter og Møteplassen
- Videreutvikle Sammen-prosjektet med helse/velvære og aktivitetstiltak

Vi får flere stemmer i debatten, både på sosiale media og i lokalpressen

Debatten, særlig i sosiale medier, er preget av liberale holdninger til politikken. Det merker vi ikke minst når det gjelder legaliseringsdebatten om narkotika, men også når det gjelder alkoholpolitikken.

Sak 6 Forslag til Arbeidsplan for 2018 og 2019.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

Vi ser arbeidet vårt i media som et forsterkende element av den direkte kontakten som vi har med foreldre eller politikere.

Aktivitetsmål for perioden

- Aktiv deltakelse i mediene. Øke mediesynligheten hvert år (målt i medieovervåkning) og øke antallet egenproduserte mediesaker.
- Økt synlighet i sosiale medier (målt i antallet saker og reaksjoner) og oppdaterte nettsider som bringer nyheter på rusfeltet og faktastoff på våre hovedtemaer.

Politiske mål for perioden

IOGT støtter Folkehelsemeldingens mål om at det skadelige alkoholforbruket skal reduseres med 10 prosent. For at det skal skje må også det totale forbruket reduseres betydelig. IOGT mener at det bør være en målsetning å redusere forbruket med 25 prosent innen 2020. I politikken må man prioritere det som Verdens Helseorganisasjon anbefaler som de tre beste virkemidlene for å skadene nede – høye avgifter, begrensning av tilgjengelighet og forbud mot annonsering og markedsføring av alkoholdrikker.

IOGT vil arbeide for følgende politiske mål

- Igangsette arbeid med en nasjonal alkoholstrategi, inkludert klare måltall for rusforebyggende arbeid.
- Andelen i befolkningen som velger ikke å drikke alkohol skal være et av målene for ruspolitikken.
- Avvikle taxfree-ordningen innen 2020
- Innføre nasjonal maksimumstid til kl. 02.00, og arbeide for lokalt reduserte skjenketider.
- Kjøpekraft-justere alkoholavgiftene. Alkohol har blitt billigere relativt til kjøpekraften de siste 20 årene.
- Boligområder, skoler, sportsarenaer og andre arenaer hvor barn samles skal skjermes i bevillingstildelinger. Parker, strender og andre viktige fellesarealer skal være alkoholfrie.
- Øke antallet skjenkekontroller fra tre til fem i snitt per bevilling. Det bør forskriftsfestes at kontrollene på skjenkesteder med skjenketid etter 23.00 skal skje den siste timen før skjenketidens slutt natt til lørdag og søndag.
- Det nasjonale «prikkssystemet» innskjerpes.
- Kunnskap om norsk lovgivning, holdning til rusmidler og informasjon om helsetilbud og tilbud fra frivillige organisasjoner må legges inn som del av introduksjonsprogrammet.
- Oljefondet skal selge ut sine investeringer i alkoholselskaper
- Gjennomføre en evaluering av ordningen med gårdssalg
- Forbudet mot narkotika opprettholdes. Fengsel og bøter er i de fleste tilfeller av bruk og besittelse en u hensiktsmessig reaksjon. Reaksjoner mot bruk og besittelse må primært ha til hensikt å hjelpe unge ut av begynnende narkotikaproblemer, og gi et godt tilbud om helsehjelp, behandling og ettervern til tyngre misbrukere.
- Innføring av et nasjonalt undervisningsprogram om alkohol og narkotika i skolen der frivillige organisasjoners kompetanse i stor grad blir nyttiggjort.

Sak 6 Forslag til Arbeidsplan for 2018 og 2019.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

- Reklameforbudet opprettholdes for å redusere muligheten for å markedsføre og normalisere alkoholbruk ytterligere
- Norge må i internasjonale forum arbeide for det syn at alkoholpolitikken er et virkemiddel for å nå helse- og sosialpolitiske mål, og støtte opp om at alkoholindustrien ikke slippes til i fora hvor europeisk eller internasjonal rusmiddelpolitikk diskuteres.
- Kompetansen i frivillige organisasjoner må bli anerkjent og benyttet som en del av offentlige forebyggingsstrategier.

ORGANISASJON OG KOMMUNIKASJON

Gjennom avdelinger, områder, regioner og prosjekter har IOGT et bredt nettverk som vi kan spille på. Frivillighet har stått, og skal fortsatt stå, sentralt i gjennomføring av arbeidet vårt. Oppgaver som gis og utføres er med på å knytte mennesker nærmere organisasjonen, og skaper sterkere felles identitet. Det må derfor være en prioritert oppgave å rekruttere frivillige til arbeidet. Samtidig er frivilligheten i endring, og det er viktig at vi evner å møte nye behov som stilles. Livsvarige medlemskap har til en viss grad blitt erstattet av mer tidsbegrenset frivillige innsats.

Medlemsrekruttering må først og fremst skje gjennom kampanjer og aktiviteter vi driver, og gjennom at vi er bedre på å synliggjøre oss selv. Vi skal på den måten drive målrettet verving, og arbeide for å redusere gjennomstrømmingen av medlemmer. Målsetningen for perioden er å holde medlemstallet stabilt.

Vi må styrke kommunikasjonsarbeidet i perioden. Vi har utviklet en visuell profil for IOGT hvor vi fremstår som mer likt i alt vårt materiell, uavhengig av aktivitet. Det skal ikke være tvil om hvem som står bak våre aktiviteter. Vi har vedtatt en kommunikasjonsstrategi som er styrende for hvordan vi ønsker å fremstå. Gjennom magasinet vårt Aksent, nettsidene våre og på sosiale medier skal vi holde medlemmer og andre informert om vårt samlede arbeid og bidra til å øke kunnskapen om våre satsningsområder. Vi skal i perioden se på hvordan disse kan fungere bedre sammen, og har som mål at man gjennom våre kanaler skal få et faglig godt og oppdatert bilde av ruspolitikk, forskning og ruskultur i Norge.

Med oppstart av flere aktiviteter har vi de siste årene også økt staben med ansatte. De fleste av disse er tilknyttet spesielle prosjekter eller enheter. IOGT skal være en ryddig og forutsigelig arbeidsgiver. Vi skal ha en effektiv og faglig sterk administrasjon med fokus på et godt samspill mellom frivillige og ansatte i organisasjonen.

IOGT har også økonomiske ressurser. Det er viktig at disse brukes og forvaltes på en slik måte at de gjør oss bedre i stand til å nå målene våre. For å sikre en god forvaltning av ressursene, samt se på utvikling av eiendommer i bevegelsen, har vi opprettet Sober Kapital og Sober Invest. Vi har også et nært samarbeid med Juvente om dette.

SAMARBEID

Vi henter i arbeidet vårt kompetanse fra ulike miljøer, og samarbeider både med enkeltpersoner og organisasjoner. Skoler, forskningsinstitusjoner, statlige og kommunale myndigheter er involvert på ulike måter i våre hovedprosjekter.

Sak 6 Forslag til Arbeidsplan for 2018 og 2019.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

Alliansebygging er avgjørende for å få bredden i arbeidet vårt som er nødvendig for å lykkes. I den nasjonale alkoholpolitikken er Actis en hovedsamarbeidspartner, og internasjonalt har vi et nært samarbeid med IOGT Internasjonalt og arbeider gjennom FORUT. Vi bruker folkehøgskolen vår – Åsane – til sentrale samlinger, og utnytter kompetansen som ligger i lærerkollegiet og blant elevene.

Vi har jevnlig møter med vår ungdomsorganisasjon Juvente og vår barneorganisasjon Juba for å koordinere arbeidet, og se hvor vi kan styrke hverandres tiltak.

Sak 7 Forslag til kontingent for neste periode.

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

Kontingenten for perioden blir stående uendret kr. 250 for ordinært medlemskap.

Landsmøtet gir styret fullmakt til å gjøre forsøksordninger med kontingenten.

Sak 8 Forslag til Budsjett for 2018 og 2019

IOGTs landsmøte i Bergen 9.- 11. juni 2017

	2018	2019
DRIFTSINNETEKTER		
Kontingent	430000	450000
Økonomiltak	1050000	1200000
Momskompensasjon	1060000	480000
Tilskudd eksternt	140000	500000
Tilskudd internt	1270000	1270000
Offentlige tilskudd	19650000	20250000
Andre tilskudd	100000	100000
Administrative inntekter	690000	700000
Diverse inntekter/refusjoner	2600000	2700000
Sum ordinære inntekter	26990000	27650000
DRIFTSUTGIFTER		
Personalutgifter	13320000	13720000
Andre honorar	670000	700000
Kontor og administrasjon	3340000	3440000
Kommunikasjon	500000	500000
Reiser og møter	1355000	1355000
Kurs og konferanser	1110000	1110000
Materiell	710000	710000
Medlemmer/avdelinger	80000	80000
Internasjonalt arbeid	100000	80000
Diverse aktivitetskostnader	5335000	5335000
Styrings- og møtekostnader	300000	450000
Kontingenter/gaver	170000	170000
Tap/Avsetning til tap på fordringer		
Sum ordinære utgifter	26990000	27650000
DRIFTSRESULTAT	0	0
FINANSINNT. OG - KOSTNADER		
Nettop finansinntekt		
RESULTAT FØR EKSTRAORD. INNETEKTER	0	0
ÅRETS OVERSKUDD/UNDERSKUDD	0	0